

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
Katedra hudební výchovy

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Implementace boomwhackers do výuky hudební výchovy na 1. a 2. stupni ZŠ

Implementation of boomwhackers in music education at elementary school and middle school

Nikol Štefanová

Vedoucí práce: MgA. Jiřina Marešová, PhD.
Studijní program: Specializace v pedagogice
Studijní obor: Hudební výchova se zaměřením na vzdělávání – Hra na nástroj se zaměřením na vzdělávání

Odevzdáním této bakalářské práce na téma Implementace bomwhackers do výuky hudební výchovy 1. a 2. stupni ZŠ potvrzuji, že jsem ji vypracoval/a pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury.

Dále potvrzuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 28.06.2025

Nikol Štefanová

Ráda bych tímto poděkovala vedoucí práce, MgA. Jiřině Marešové, PhD. za ochotný přístup, cenné rady a odborné vedení při zpracování bakalářské práce.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se předně zabývá různými způsoby implementace boomwhackers a podobných interaktivních, kreativních a aktivizačních prvků do výuky hudební výchovy na 1. a 2. stupni ZŠ. Práce dále nabízí sborník návrhů na aktivity s využitím boomwhackerů. Je rozdělena na dvě části – na aktivity vhodné pro žáky 1. stupně ZŠ a aktivity vhodné pro žáky 2. stupně ZŠ. V první kapitole tato práce přibližuje boomwhackers jako hudební nástroje, jejich genezi, rozdělení do užívaných setů apod. Druhá kapitola představuje boomwhackers jako pedagogický prostředek k rozvoji některých klíčových kompetencí žáků, a také k plnění obsahu jednotlivých složek hudební výchovy, (vokálních, poslechových, instrumentálních a hudebně – pohybových činností.) Třetí kapitola se věnuje konkrétním způsobům využití boomwhackers ve výuce hudební výchovy a nabízí příklady aktivit, které jsou velmi funkční v hodinách hudební výchovy.

KLÍČOVÁ SLOVA

Boomwhackers, hudební výchova, základní škola, hudební nástroj

ABSTRACT

This bachelor's thesis primarily deals with various ways of implementing boomwhackers and similar interactive, creative and activating elements in music education at elementary school and middle school. This thesis also offers a collection of suggestions for activities using boomwhackers. The collection is divided into two parts – activities suitable for elementary school students and songs and activities suitable for middle school students. In the first chapter, this thesis introduces boomwhackers as musical instruments and the essentials associated with them, its origin, elementary sets etc. The second chapter presents boomwhackers not only as musical instruments, but also as a pedagogical tool for developing key competencies in students and also for fulfilling the content of individual components of music education, (i.e. vocal activities, listening activities, instrumental activities and musical motion activities). The third chapter focuses on specific ways of using boomwhackers in music education and offers examples of activities that are suitable for inclusion in teaching.

KEYWORDS

Boomwhackers, music education, elementary school, musical instrument

Obsah

Úvod.....	6
1 Boomwhackers jako hudební nástroje.....	7
1.1 Zakladatel značky Boomwhackers – Craig Ramsell.....	8
1.2 Co jsou to boomwhackery?	9
Diatonická sada.....	10
Chromatická sada.....	10
Pentatonická sada.....	10
Basová sada diatonická a chromatická.....	11
Sopránová sada.....	11
Kompletní sada.....	12
1.3 Příslušenství k boomwhackers	12
Oktavátory.....	12
Paličky.....	13
Držáky a stojany na boomwhackers.....	13
Tašky.....	13
Akordické kartičky.....	14
Nálepky.....	14
Tabulky.....	15
Zpěvníky.....	15
1.4 Další podobné značky a nástroje	18
Deskbells (stolní zvonky).....	18
Handbells (ruční zvonky).....	18
Chime Bars (zvonkohra).....	19
Soundbellows	19
Resonator Bells (Rezonanční zvonky).....	19
Bobotubes.....	20
Xylofony, metalofony a zvonkohry	20
2 Boomwhackers jako součást výuky hudební výchovy na ZŠ	21
2.1 Boomwhackers na jevišti.....	22
Imitační způsob nácvičku hudební skladby	23
Nácvik hudební skladby podle notového zápisu.....	23

2.2 Orff Schulwerk & Boomwhackers	27
2.3 Uplatnění boomwhackerů v jednotlivých složkách hudební výchovy	28
Uplatnění boomwhackerů ve vokálních činnostech	29
Uplatnění boomwhackerů v poslechových činnostech	29
Uplatnění boomwhackerů v instrumentálních činnostech	30
Uplatnění boomwhackerů v hudebně – pohybových činnostech	30
2.4 Metodické poznámky pro práci s boomwhackery	31
Seznámení žáků s boomwhackers	32
3 Náměty pro konkrétní aktivity s využitím boomwhackerů	34
3.1 1. stupeň ZŠ	35
3.1.1 Písně	35
3.1.2 Aktivity a hry	42
3.2 2. stupeň ZŠ	54
3.2.1 Písně a skladby	54
Youtube play along	69
3.2.2 Aktivity a hry	71
Závěr	75
Seznam použitých informačních zdrojů	76
Seznam příloh	79

Úvod

Cílem této práce je představit boomwhackers jako hudební nástroje a nastínit jejich možnosti využití v hodinách hudební výchovy. Zabývá se především možnými způsoby implementace boomwhackerů do hodin hudební výchovy na 1. a 2. stupni základní školy.

Jako další cíl si stanovuje vytvořit užitečný soubor aktivit, her a partitur s různými způsoby notací, který je rozdělen podle cílové věkové skupiny dětí pro konkrétní činnosti (- na mladší školní věk žáků a starší školní věk).

Kromě toho by tato práce chtěla patřit mezi užitečné a návodné materiály, které mohou inspirovat budoucí či začínající učitele hudební výchovy. Cílem autorky je poskytnout jim prostřednictvím práce metodické poznámky pro práci s boomwhackery a seznámit je s možným plněním obsahu jednotlivých složek hudební výchovy podle RVP ZV s pomocí právě těchto unikátních a praktických hudebních nástrojů.

Tato práce je vypracovaná na základě poznatků získaných studiem odborné literatury, přebíráním zkušeností od jiných, zkušenějších pedagogů, a hlavně také působením v prostředí základní školy, tedy autorčinou vlastní pedagogickou praxí.

1 Boomwhackers jako hudební nástroje

Boomwhackers se v posledních letech dostávají v rámci výuky stále více do popředí. Stávají se atraktivními pomůckami, které jsou užívány nejen během hudební výchovy na základních, středních či uměleckých školách, ale i v rámci různých volnočasových aktivit. Boomwhackers jsou velmi oblíbenými nástroji jak pro děti, tak pro dospělé, a to díky své jednoduchosti a interaktivitě. Setkáme se s nimi například na hudebních workshopech, kde fungují jako nástroj pro rozvoj rytmických a melodických schopností, nebo dokonce během dětských koncertů, kde mohou být používány jako forma zapojení publika, čímž se stává hudební zážitek interaktivnějším a zábavnějším. Díky své jednoduchosti a snadnému použití nacházejí boomwhackers své uplatnění také v muzikoterapeutických sezeních.

Boomwhackers jsou také častým nástrojem při teambuildingových aktivitách, kde slouží k posílení týmové spolupráce a komunikace. Na různých soustředěních a workshopech se ukazují jako efektivní nástroj pro rozvoj sociálních dovedností a týmové dynamiky. Významnou roli hrají boomwhackers také při práci s hendikepovanými lidmi. Díky své jednoduchosti a snadné manipulaci mohou být snadno integrovány do aktivit zaměřených na rozvoj motorických a kognitivních schopností. Jejich barevné provedení pro různé znějící tóny pomáhají stimulovat smysly a podporovat hudební vnímání.

Vraťme se ale do školního prostředí. Na některých školách jsou boomwhackers již dávno běžnou součástí výuky. Učitelé je využívají pro zpestření hodin hudební výchovy, kde boomwhackers jsou pro ně vhodnými pomůckami při výuce základů hudební teorie, rytmu a melodie. Díky své jednoduchosti umožňují aktivní zapojení všech žáků bez ohledu na jejich předchozí hudební zkušenosti. Existuje však ještě poměrně mnoho základních škol, kde se s nimi vyučující teprve seznamují: objevují možné způsoby zapojení boomwhackers do výukového plánu, experimentují s různými metodami, jak je integrovat do učebních osnov, a hledají způsoby, jak prostřednictvím těchto nástrojů zvýšit zájem žáků o hudbu a její studium. Boomwhackers mohou být používány samostatně nebo v kombinaci s jinými nástroji, což umožňuje vytvářet zajímavé hudební aktivity.

Celkově lze říci, že boomwhackers se stávají nedílnou součástí moderní hudební výchovy a volnočasových aktivit, přinášejí radost z hudby širokému spektru uživatelů a podporují kreativitu a hudební vzdělávání na mnoha úrovních.

1.1 Zakladatel značky Boomwhackers – Craig Ramsell

Dovolte mi nyní v krátkosti představit osobnost, která stojí za vznikem těchto nástrojů. Jeho životní příběh je totiž zároveň jakýmsi souborným kreativním návodem, jak k těmto nástrojům přistupovat, jak je integrovat a plně využít v hudebních tvořivých činnostech.

Zakladatelem, či vynálezcem boomwhackers je multiinstrumentalista Craig Ramsell. Narodil se v USA do rodiny, která měla blízko k hudbě. Již od útlého věku byl obklopen různými hudebními nástroji a zvuky, což formovalo jeho hluboký zájem o hudbu. Rodinné prostředí, kde hudba hrála významnou roli, jej inspirovalo k experimentování a objevování nových zvuků.

Na základní škole se učil hře na trubku, lesní roh, kytaru a klávesy. Po absolvování základního vzdělání pokračoval Ramsell na střední škole, kde se začal více věnovat technickým oborům. Po střední škole pokračoval ve studiu na univerzitě se zaměřením na technické a inženýrské obory. V roce 1974 dokončil magisterské studium v oboru management na M.I.T. Přestože se profesně věnoval technice, jeho vášeň pro hudbu nikdy neustala.

Příběh vzniku Boomwhackers začíná v roce 1994, kdy Craig Ramsell pracoval na dvoře svého domu v Kalifornii. Při uklízení hromady starých kartonových trubek si všiml, že každá trubka vydává jiný zvuk, když s ní udeří o pevný povrch. Tento objev ho inspiroval k experimentování s různými materiály a délkami trubek, až nakonec vytvořil hudební nástroj, který by byl jednoduchý na použití a zároveň produkoval kvalitní zvuk. Tak vznikly Boomwhackers, jejichž název odrážel zvuk, který trubky vydávaly a zároveň způsob hry s nimi: boom + whack (švihnout, udeřit). Boomwhackers se rychle staly populárními díky své jednoduchosti a schopnosti produkovat různé melodie a harmonie. Jejich jednoduchost umožňuje snadné použití i pro ty, kteří nemají žádné hudební vzdělání.

Ramsell založil společnost Whacky Music, která se zaměřila na výrobu a distribuci Boomwhackers a poskytování vzdělávacích materiálů. Jeho práce a podnikatelský duch pomohly rozšířit povědomí o těchto nástrojích. Boomwhackers se rychle staly oblíbeným nástrojem v hudebních třídách, terapeutických programech a mezi amatérskými hudebníky. Jejich jednoduchost a zábavný charakter z nich udělaly skvělý nástroj pro výuku základů hudby, rytmu a harmonie. Díky své přístupnosti a cenové dostupnosti našly Boomwhackers své místo také v různých hudebních skupinách a orchestrech po celém světě.

Dnes Craig Ramsell stále žije v USA, kde se věnuje propagaci hudebního vzdělávání a pokračuje v inovacích v oblasti hudebních nástrojů. Jeho vynález Boomwhackers se stal synonymem pro kreativitu a inovaci v oblasti hudebního vzdělávání a zároveň celosvětově uznávaným nástrojem, který přináší radost z hudby lidem všech věkových kategorií a hudebních zkušeností. Craig svým vynálezem ukázal, že hudba může být přístupná všem bez ohledu na věk nebo hudební zkušenosti, a jeho životní příběh se tak stal příkladem toho, jak velký dopad může mít jednoduchý nápad na svět hudby a vzdělávání.¹

1.2 Co jsou to boomwhackery?

Boomwhackers lze jednoduše popsat jako plastové barevné trubice různých délek, které se rozeznávají úderem (například o dlaň nebo o podlahu). Každá trubice vydává jiný tón. Čím je trubice delší, tím je její tón hlubší a naopak, čím je trubice kratší, tím je její tón vyšší.² K rozlišení jednotlivých tónů využívají boomwhackers takzvaného barevného kódování. Každý tón je označen konkrétní barvou – viz obrázek č. 1.

Obrázek č. 1

1

Craig Ramsell. Online. In: MusicBrainz. [vid. 2024-06-20]. Dostupné z: <https://musicbrainz.org/artist>; Craig Ramsell. Online. In: Sedona Monthly. [vid. 2024-06-20]. Dostupné z: <https://sedonamonthly.com/2020/craig-ramsell>; About boomwhackers. Online. In: Boomwhackers® Musical Tubes. [vid. 2024-06-20]. Dostupné z: <https://boomwhackers.com/pages/about-boomwhackers>

2

TAYLOR, Daniela. Metodika hry na ozvučné trubice boomwhackery. Brno: MSD, 2019. ISBN: 978-80-7392-299-3.

Toto barevné kódování výrazně napomáhá ke správnému osvojování názvů tónu a usnadňuje hráčům proces učení se hře z not. Při práci s boomwhackery je tedy vhodné využívat pro hru barevný notový zápis. Toto barevné kódování se ovšem dá využívat i při hře na jiné hudební nástroje. Příkladem je mimo jiné publikace Štěpánky Cimplové Barevné klávesy – viz obrázky č. 28, 29, 30, 31. K dostání jsou sady různého složení tónů a různých rozsahů.

Diatonická sada

Diatonická sada obsahuje 8 boomwhackerů a skládá se z tónů stupnice C dur: c^1 , d^1 , e^1 , f^1 , g^1 , a^1 , h^1 , c^2 . Je však potřeba upozornit na americké značení hudební abecedy, ve kterém se námi známý tón H nazývá B. ²

Obrázek č. 2

Obrázek č. 3

Chromatická sada

Chromatická sada se skládá z 5 tónů: cis^1/des^1 , dis^1/es^1 , fi^1s/ges , ais^1/hes^1 a umožňuje nám tak hrát všechny noty chromatické stupnice.

Pentatonická sada

Boomwhackers jsou v této sadě laděny do pentatonické stupnice, jedná se tedy o tóny c^1 , d^1 , e^1 , g^1 , a^1 , c^2 . Tato sada se doporučuje zejména pro práci s mladšími dětmi, či začátečníky, kteří mohou libovolnými kombinacemi zmíněných tónů vytvářet vlastní doprovody k písním, které neobsahují 4. a 7. stupeň, či objevovat a rozvíjet schopnost hudební improvizace a komponování. ²

Obrázek č. 4

Basová sada diatonická a chromatická

Basové sady obsahují nejnižše laděné boomwhackery: c, cis/des, d, dis/es, e, f, fis/ges, g, gis/as, a, ais/hes, které poskytují hluboký a bohatý zvuk. Hodí se skvěle například pro hru doprovodných basových linií. S jejich pomocí můžeme se staršími dětmi, či zkušenějšími hráči zrealizovat hru melodie a (akordického) doprovodu zároveň. Nejnižše znějící boomwhacker (c) sahá dospělému člověku při postavení na zem přibližně po ramena, pro menší děti může být proto manipulace s těmito boomwhackery náročná.

Obrázek č. 5

Obrázek č. 6

Sopránová sada

Tato sada obsahuje nejkratší, a tudíž nejvýše laděné trubičky: cis², d², e², f², fis², g². Umožňuje hrát skladby i ve vyšších polohách, nebo – podobně jako s basovými sadami – zapojit hru ve vícehlase. Nejmenší boomwhacker (g²) měří přibližně 10 centimetrů.

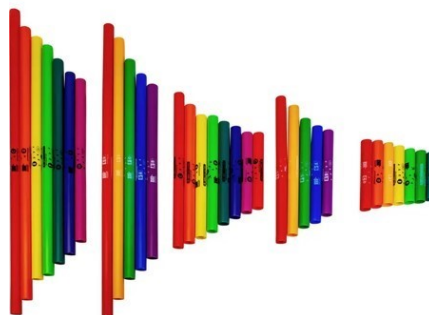
Obrázek č. 7

Kompletní sada

Spojením diatonické, chromatické, sopránové a basové sady, získáme tzv. sadu kompletní, která se skládá z 32 boomwhackerů a zajišťuje tak rozsah dvě a půl oktávy.

Obrázek č. 8

Obrázek č. 9

1.3 Příslušenství k boomwhackers

K plnému využití boomwhackers a rozšíření možností hry existuje několik druhů příslušenství. Představíme si ty nejpoužívanější.

Oktavátory

Oktavátory jsou speciální koncovky, které se nasazují na jeden konec Boomwhackers. Jejich hlavní funkcí je snížení tónu o jednu oktávu. To umožňuje hráčům rozšířit rozsah tónů, které jsou schopni na danou sadu boomwhackers zahrát, a vytvářet tak hlubší tóny a bohatší souzvuky. Použití oktavátorů je také užitečné při vysvětlování hudebních konceptů, jako je oktáva a její role v hudbě.

Obrázek č. 10

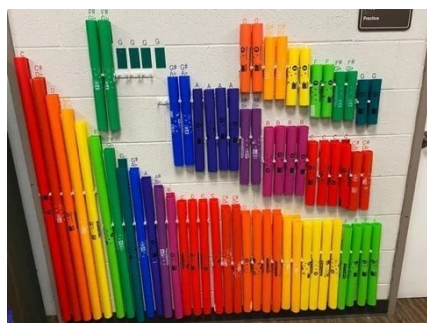
Obrázek č. 11

Paličky

Tyto paličky jsou speciálně určené ke hře na boomwhackers. Jejich konce jsou vytvořené z gumového materiálu, který by plastové trubky neměl výrazně poškodit. I přesto je však třeba dbát na korektní a obezřetný způsob hry. Začlenění paliček do hry na boomwhackers záleží převážně na preferenci jednotlivce. Způsob hry, při kterém se trubky rozeznávají úderem o tělo, mohou být totiž při četném opakování bolestivé.

Držáky a stojany na boomwhackers

Stojany na Boomwhackers jsou praktické pomůcky, které umožňují přehledné ukládání boomwhackers a pomáhají udržovat pořádek ve třídě nebo na jevišti. Dají se také využít přímo při hře na boomwhackers za pomoci paliček. Stojany si mnohdy vyrábějí učitelé a muzikanti sami, nebo si je nechávají vyrobit na zakázku. Některé jsou určeny k zavěšení na stěnu, jiné k položení na zem. Takto zorganizované boomwhackers poté slouží i jako barevná dekorace, která příjemně oživí učebnu, či jiný prostor.

Obrázek č. 12

Obrázek č. 13

Obrázek č. 14

Tašky

K bezpečným a organizovaným přesunům těchto barevných trubek slouží speciálně navržené tašky, které mohou být otevřené, či uzavíratelné. Existuje také několik velikostí v závislosti na typu sady, který v nich potřebujeme uložit, nebo přemístit. Jednou zajímavou verzí je srolovatelná taška s gumovými úchyty, ve které pak boomwhackery po přichycení připomínají zvonkohru – viz obrázek č.. Takto uložené boomwhackers se nerozeznávají úderem o část těla, či pevný povrch, ale využívá se k jejich rozeznění gumových paliček.

Obrázek č. 15

Obrázek č. 16

Obrázek č. 17

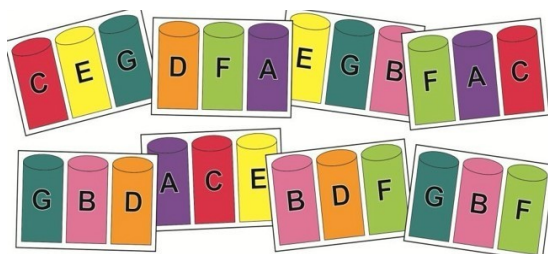
Obrázek č. 18

Obrázek č. 19

Akordické kartičky

Tato pomůcka je ideální pro výuku souzvuků a osvojení si základních durových či mollových akordů. Na každé kartičce jsou barevně vyznačené tři tóny patřící do daného akordu, takže na kartičce C dur je například červené C, žluté E a zelené G. Tyto kartičky jsou užitečné zejména při pokročilejší práci s boomwhackers jako je například akordický doprovod písní. Kartičky můžeme vyvěsit na tabuli, nebo je položit přímo před žáky na zem či na lavici.

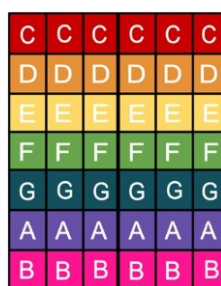
Obrázek č. 20

Nálepky

Podobnou funkci jako akordické kartičky mohou mít i nálepky. Tyto nálepky jsou speciálně navrženy k práci s boomwhackers. Každá nálepka představuje jeden tón. Z těchto nálepek si žáci mohou vytvořit vlastní notový zápis zadané písně podle předlohy, nebo komponovat vlastní melodie.

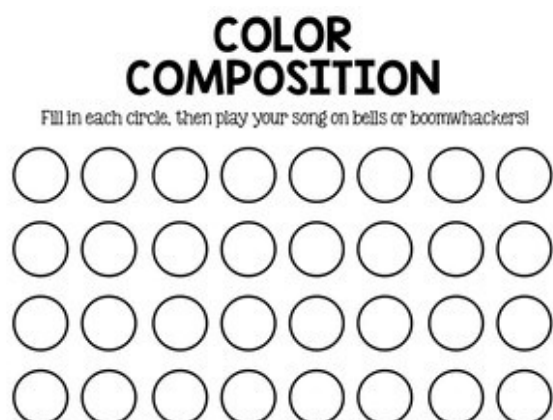
Obrázek č. 21

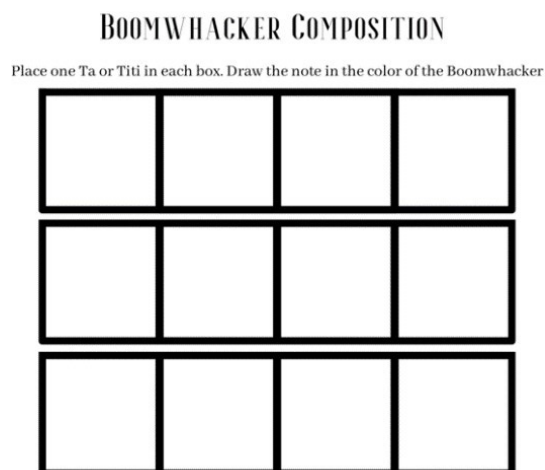
Obrázek č. 22

Tabulky

Tyto tabulky slouží jako jakási šablona pro notový zápis ke hře na boomwhackers či podobné nástroje. Tabulku je možné si upravit, či vytvořit vlastní dle potřeby. Každé políčko v této tabulce může představovat jednu dobu v taktu, každý řádek jeden takt. Do jednotlivých políček je možné nalepit, vložit, nebo zapsat jednu i více not, podle potřeb dané písně.

Obrázek č. 23

Obrázek č. 24

Zpěvníky

Whack-a-Doodle-Doo, Noty pro Boomwhackers, Barevné klávesy a další podobné sešity jsou speciálně navržené barevně kódované zpěvníky, či školy určené pro použití s Boomwhackers, či jinými hudebními nástroji. Obsahují notové zápisy a pokyny k různým skladbám, podle kterých mohou žáci hrát. Tyto zpěvníky jsou vynikajícím nástrojem pro učitele, kteří s boomwhackers zatím nemají mnoho zkušeností. Poskytují strukturovaný způsob, jak boomwhackers integrovat do výuky hudební výchovy. Jednotlivé písně jsou také mnohdy doprovázené různými hravými ilustracemi.

Obrázek č. 25

Obrázek č. 26

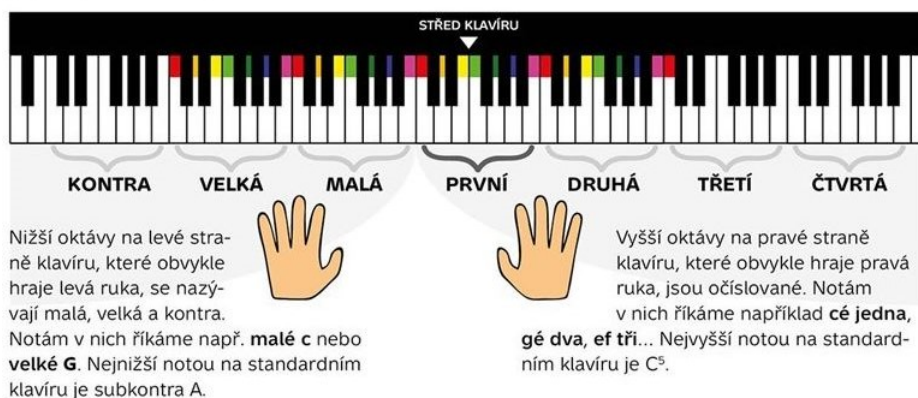
Obrázek č. 27

Obrázek č. 28

Na ukázkách z alba *Škola hry na klavír* z řady *Barevné klávesy* (viz obrázky č. 29, 30, 31) můžeme pozorovat, jak se znalosti nabyté prací s boomwhackers dají využít při učení se hře na klavír. Tento způsob výuky využívající barevné kódování je zejména vhodný pro žáky, kteří s hodinami klavíru začínají v nižším věku, než je například na základních uměleckých školách běžné, tedy ve věku předškolním, či pro žáky s poruchami učení, nebo s poruchami pozornosti. Stejně tak může mít pozitivní vliv na žáky, které potřebujeme namotivovat k pravidelnému cvičení a přirozené radosti z hudby a samotné hry na klavír.

Standardní klavír má 88 kláves a obsáhne něco přes 7 oktáv. Abychom se na klaviatuře lépe zorientovali, má každá oktáva a tím pádem i noty v ní speciální pojmenování nebo číslo. Všechny oktávy začínají C, ukažme si je na klavíru:

Obrázek č. 29

Pásla ovečky

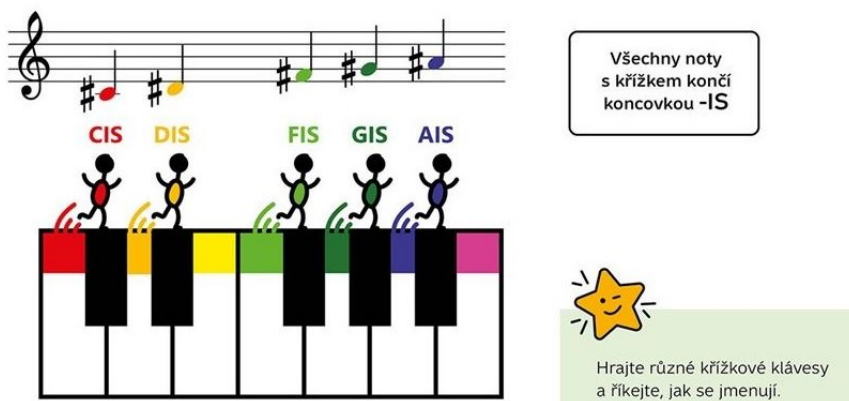
The musical score is in 3/4 time and consists of three staves. The first staff has lyrics: 'Pás - la o - več - ky v ze - le - ném há - ječ - ku pás - la o - več - ky v černém le - se'. The second staff has lyrics: 'Já na ní du - py du - py dup on - na zas cu - py cu - py cup'. The third staff has lyrics: 'Hou - fem o - več - ky se ber te se všec ky hou fem o več ky se ber te se'. Notes are color-coded (red, yellow, green, blue) and numbered (1, 2, 3, 4, 5) to indicate fingerings. Chord symbols C and G are placed above the notes.

Obrázek č. 30

Křížek je speciální značka, která mění notu tak, že ji **O PŮL TÓNU ZVYŠUJE**. Co to znamená? Zmáčkněte C a zkuste z něj jít o jeden celý tón výš. Kam půjdete...? na D. Prostě o jednu klávesu doprava.

Křížek však nezvyšuje o celý tón, ale jenom o půl tónu. Opět zmáčkněte klávesu C. Pak zmáčkněte klávesu, která je o tón výš, tedy D. Přesně mezi těmito dvěma klávesami, na půli cesty... je půltón. Vidíte ho? Je tam černá klávesa a jmenuje se **CIS**.

Podívejte se na obrázek a zkuste najít a pojmenovat všechny černé křížkové klávesy.

Obrázek č. 31

Boom-a-Tunes Curriculum

Boom-a-Tunes Curriculum je kompletní výukový program navržený speciálně pro použití s boomwhackers. Tento program zahrnuje učební plány, notové zápisy, aktivity a hry, které jsou určeny k tomu, aby učitelům pomohly začlenit boomwhackers do jejich výuky. Program je rozdělen do několika úrovní obtížnosti, což umožňuje jeho použití s dětmi různého věku a hudebních schopností. Boom-a-Tunes Curriculum je cenným nástrojem, který podporuje strukturovanou a zábavnou hudební výuku.

Hudební aplikace pro Boomwhackers

Existují také různé hudební aplikace navržené speciálně pro použití s boomwhackers. Tyto aplikace poskytují interaktivní prostředí, kde se hráči mohou učit nové skladby, experimentovat s různými tóny a rytmy, a dokonce i vytvářet vlastní melodie. Hudební aplikace pro boomwhackers jsou skvělým způsobem, jak zapojit děti do hudební výuky a udělat z učení zábavný a interaktivní zážitek.

Každé ze zmíněných příslušenství přináší své vlastní výhody a možnosti, jak rozšířit a obohatit hru na boomwhackers. Jejich integrace do výuky může pomoci dětem lépe porozumět hudebním konceptům, rozvíjet jejich hudební dovednosti a přinést do výuky nový a zábavný prvek.

1.4 Další podobné značky a nástroje

Kromě boomwhackers existuje i mnoho dalších podobných hudebních nástrojů, které jsou stejně tak jako boomwhackers založené na ustáleném barevném kódování a snadném způsobu hry, který nevyžaduje žádné předchozí zkušenosti. Zde si uvedeme některé z nich.

Deskbells (stolní zvonky)

Stolní zvonky jsou hudební nástroje, které se rozeznívají stlačením tlačítka umístěného na jejich vrcholu a vydávají poměrně ostrý, zvonivý zvuk. Každý zvonek je opět naladěn na určitý tón a využívá stejného barevného kódování, jako boomwhackers. Jsou snadno ovladatelné, ale obsahují křehkou mechaniku. Není proto vhodné při hře na zvonky vyvíjet příliš velkou sílu.

Obrázek č. 32

Handbells (ruční zvonky)

Ruční zvonky nejsou na rozdíl od stolních zvonků určené k rozestavení na lavici, nýbrž k držení za rukojeť a rozeznívání pohybem ruky. Tento nástroj je vhodný pro kolektivní využití, jelikož podporuje spolupráci mezi hráči. Ruční zvonky se hodí zejména k instrumentálnímu zpracování koled a vánočních písní, dají se však využít i při jiných hudebních aktivitách.

Obrázek č. 33

Obrázek č. 34

Chime Bars (zvonkohra)

Tato sada je laděná v chromatické stupnici a obsahuje třináct "zvonků" se základnou z Boomwhackers trubek, které poskytují skvělou rezonanci a bohatý zvuk. Každý kus je možné oddělit, takže kromě sólové hry je možné části rozdělit žákům i jednotlivě. Tento způsob je zejména vhodný k využití s žáky prvního stupně základní školy.

Obrázek č. 35

Obrázek č. 36

Soundbells

Soundbells jsou inovativní hudební nástroje, které fungují na principu stlačení vzduchu. Jsou to malé měchýřky, které při stlačení vydávají zvuk. Každý soundbellow je barevně odlišený a naladěný na konkrétní tón, stejně jako boomwhackers. Tento nástroj je ideální pro žáky mladšího školního věku, protože je jednoduchý na použití a zároveň velmi odolný. Hra na soundbells pomáhá rozvíjet kromě hudebního sluchu také jemnou motoriku.

Obrázek č. 37

Obrázek č. 38

Resonator Bells (Rezonanční zvonky)

Rezonanční zvonky jsou sady jednotlivých kovových desek upevněných na rezonančních komorách. Každá deska je naladěna na specifický tón a při úderu vytváří jasný a čistý zvuk. Rezonanční zvonky jsou často používány v hudební výchově pro výuku základních hudebních konceptů, jako je rozpoznávání tónů a rytmu.

Bobotubes

Bobotubes, dříve po názvem Bobowhakers jsou českou alternativou boomwhackers. Trubky jsou založené na stejném principu jako boomwhackers, využívají však jiného barevného kódování. K bobotubes se váže i speciální příslušenství a pomůcky, jakou je například Bobotubes notovníček.

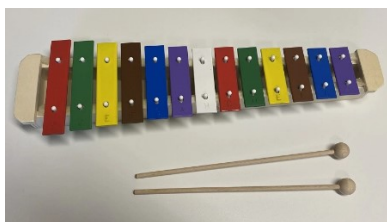

Obrázek č. 39

Xylofony, metalofony a zvonkohry

Pochopitelně nesmíme opomenout nástroje, které tu byly již dlouho před vznikem boomwhackers – melodické perkusní nástroje, složené z dřevěných nebo kovových kamenů umístěných na rezonanční desce, které se rozeznívají paličkami. Jejich barevné kódování bohužel většinou neodpovídá barevnému kódování boomwhackers, což může žáky plést.

Dnes však již najdeme i xylofony, které barevné kódování společně s boomwhackers mají.

Obrázek č. 40

Obrázek č. 41

Obrázek č. 42

Každý z těchto nástrojů nabízí jedinečné možnosti pro ozvláštňení výuky hudební výchovy interaktivní a zábavnou formou. Jsou skvělými nástroji pro rozvoj hudebního sluchu, rytmického cítění, koordinace sluchu a pohybu, jemné motoriky, či spolupráce mezi žáky. Výběr správného nástroje závisí na konkrétních potřebách a cílech výuky, ale všechny tyto nástroje mohou bezesporu výuku významně obohatit.

2 Boomwhackers jako součást výuky hudební výchovy na ZŠ

V pedagogické praxi je nejvyužívanější sadou boomwhackerů sada diatonická v rozsahu c^1 až c^2 . Ve výbavě školních hudeben či instrumentářů se většinou setkáme s několikanásobným obsazením každého z těchto tónů. Je tomu tak pochopitelně kvůli běžnému počtu žáků v jedné třídě. Při hře na boomwhackery během hodin hudební výchovy se potom do hry partu konkrétního tónu může zapojit místo jednoho hráče celá skupinka žáků. Skupinový nácvik písně a aktivní zapojení do souhry více hráčů pěstuje u žáků hned několik klíčových sociálních kompetencí. Pro pochopení této skutečnosti je však nejprve potřeba si vysvětlit pojem kompetence v kontextu obecného rámce pro tvorbu školních vzdělávacích programů a náplně vyučovacích hodin jednotlivých předmětů. Sociální kompetence jsou podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání jednou z kategorií takzvaných klíčových kompetencí. „*Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání stojí na myšlence, že je nutné v průběhu vzdělávání vybavit žáky vedle předmětových vědomostí a dovedností také znalostmi, dovednostmi, postoji a hodnotami, které budou moci využít nejen ve škole, ale především v běžném osobním životě, při studiu a později i ve své profesní kariéře. Právě tyto znalosti, dovednosti, postoje a hodnoty se v RVP ZV označují souhrnně jako klíčové kompetence a každý žák je může ve svém životě zužitkovat a uplatnit bez ohledu na to, co mu ve škole jde, o co se zajímá a co chce v budoucnu dělat.*”³

Dalšími kategoriemi spadajícími do klíčových kompetencí jsou kromě sociálních kompetencí také kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské a kompetence pracovní. Všechny tyto kompetence se dají do jisté míry rozvíjet v rámci výuky hudební výchovy. Pro téma této práce jsou ovšem nejvýznamnější již zmíněné kompetence sociální, zvláště mluvíme-li o konkrétních aktivitách s využitím boomwhackerů a dalších Orffových nástrojů jako například nácvik písně v jedné velké skupině pod vedením učitele, nebo podílení se na společných hudebních aktivitách v několika menších skupinách, či skupinová improvizace.

3

HUČÍNOVÁ, Lucie. Klíčové kompetence v RVP ZV. In: Národní pedagogický institut. Online. 2005. [cit. 2024-11-26]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/z/335/klicove-kompetence-v-rvp-zv.html>

Cílem podobných aktivit je podle Jiříčkové ⁴ zapojení všech žáků, diferenciacie jejich rolí, vzájemnému respektu mezi žáky na základě jejich rozdílných schopností, dovedností a potřeb, dále také předcházení konfliktu, motivování sebe i ostatních k plnění určitého úkolu, vyjádření svého názoru a realizaci svých nápadů. Dále můžeme také hovořit o sociálních kompetencích, jakými jsou například:

- Spolupráce
- Asertivita
- Empatie
- Komunikace s vrstevníky i s učitelem
- Respekt vůči sobě i druhým
- Schopnost vyjádřit věcnou zpětnou vazbu k výkonu druhých, či k vlastnímu výkonu

Můžeme tedy říct, že využití a implementace boomwhackers do hodin hudební výchovy skutečně poskytuje prostor k rozvoji nejen sociálních kompetencí u žáků 1. i 2. stupně základní školy.

2.1 Boomwhackers na jevišti

Pokud boomwhackery využíváme ve výuce pravidelně, mohou nám posloužit jako atraktivní prvek nějakého školního vystoupení, či besídky pro rodiče. K tomuto užití jsou ideální právě proto, že poskytují možnost začlenit do vystoupení žáky s předchozími zkušenostmi ve hře na hudební nástroje, stejně tak i žáky bez předchozích zkušeností, žáky hudebně nadanější i žáky méně nadané. ¹ Takovéto vystoupení nabízí žákům mnoho možností, jak se realizovat a stejně tak i mnoho rolí, které si mohou žáci v rámci přípravy na dané vystoupení vybrat. Mohou být zpěváky, hráči hlavní melodie, hráči akordického doprovodu, hráči na rytmické nástroje, nebo se mohou stát dirigentem, hercem, či tanečníkem.

Při přípravě takového vystoupení, zejména jeho instrumentální části, je několik způsobů, jak se žáky dosáhnout nacvičení vybrané skladby.

4

JIŘIČKOVÁ, Jiřina. Boomwhackers jako prostředek rozvoje sociálních kompetencí dětí mladšího školního věku. In: ADAMOVIČ, Silvia (ed.). *Zborník príspevkov z projektu O hudbe chceme vedieť viac!* Online. Bratislava: Vysoká škola múzických umení. Hudebná a tanečná fakulta. 2023. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/378108389_Boomwhackers_jako_prostredok_socialnich_kompetencii_deti_mladsiho_skolneho_veku [cit. 2024-11-26].

Imitační způsob nácviiku hudební skladby

Imitační způsob nácviiku písni na boomwhackers v hodinách hudební výchovy je efektivní metodou, která podporuje učení a zapamatování melodií a rytmů. Nejprve učitel přehraje krátký úryvek písni nebo melodie na boomwhackers, aby žáci mohli poslouchat melodickou linku a rytmické vzorce. Poté se žáci pokouší o reprodukci zahraničního motivu, či písni.

Tato metoda je vhodná zejména pro 1. stupeň, využít ji ale můžeme i na 2. stupni, například při procvičování rytmických modelů, nebo pro nácvik problematických pasáží písni.

Nácvik hudební skladby podle notového zápisu

Na 2. stupni by žáci již měli být schopni se na individuální úrovni orientovat v notovém zápisu. Způsob nácviiku písni či skladeb podle notového zápisu je proto ve výuce na 2. stupni povětšinou zastoupen mnohem více než imitační způsob. Přesto jsou ale zpravidla mezi jednotlivými žáky velké rozdíly v rámci úrovně jejich schopností číst z not. Proto je ideální tuto schopnost neustále rozvíjet a využívat k procvičování ve výuce i druhy notací, které jsou pro některé žáky lépe uchopitelné. Tato skutečnost je jedním z nejvýraznějších důvodů, proč autorka doporučuje do výuky hudební výchovy zařadit prvek barevného kódování, který s sebou nesou právě boomwhackers.

Druhy notací pro boomwhackers

Tato podkapitola obsahuje některé osvědčené druhy notace vhodné pro práci s boomwhackers na 1. i 2. stupni ZŠ.

• Barevné znaky

Tento druh notace by se dal považovat za první krok na cestě k úspěšnému nabytí schopnosti čtení z not. Zatím se v zápisu neobjevují skutečné noty, či pomlky, ani jiné náležitosti pravého notového zápisu, pouze barevné značky nad nebo pod textem a mezery mezi nimi. Tento druh notace je vhodný využít v úplných začátcích – v mateřské škole, v první a druhé třídě ZŠ, nebo se staršími žáky, kteří z různých důvodů ještě nepřišli do kontaktu s hrou na hudební nástroje a čtením not. Dá se také využít v rámci odpočinkové, či doplňkové aktivity s již zkušenějšími žáky.

Příkladem této notace jsou například obrázky č. 43–45.

Prší, prší

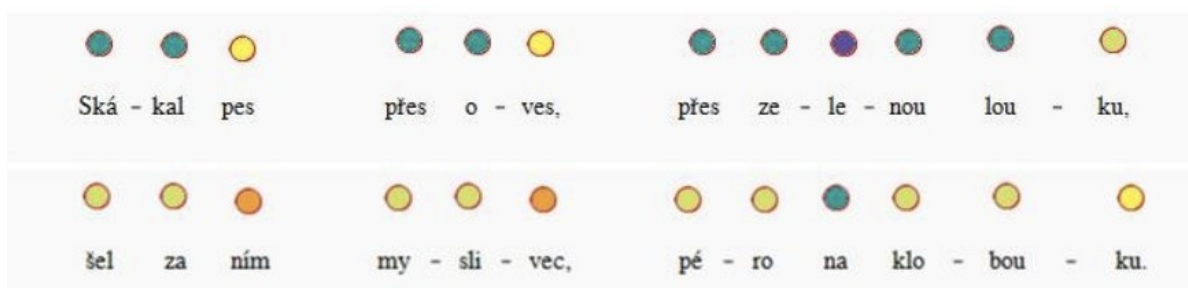
Boomwhackery: c¹, d¹, e¹, f¹, g¹, a¹

Obrázek č. 43

Skákal pes

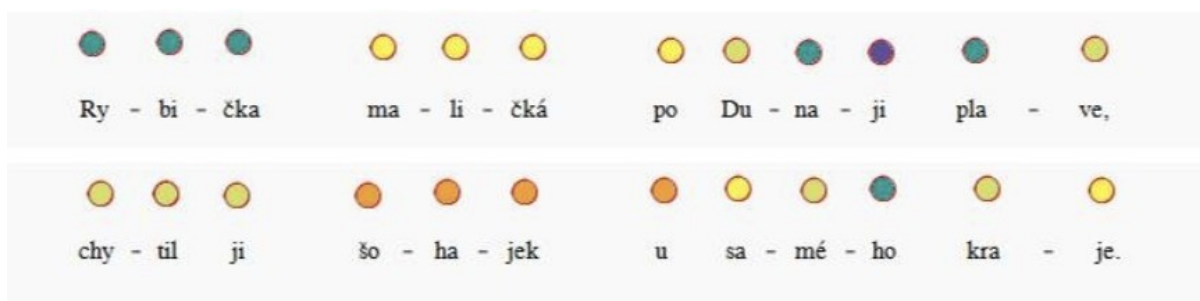
Boomwhackery: d¹, e¹, f¹, g¹, a¹

Obrázek č. 44

Rybička maličká

Boomwhackery: d¹, e¹, f¹, g¹, a¹

Obrázek č. 45

• **Notační tabulka**

Notační tabulky můžeme označit jako druhý krok. Tento druh notace již požaduje po žácích vnímání taktů a metra. Notační tabulky nejsou náročné na přípravu a nabízejí širokou škálu možností. Můžeme například vyrobit jednoduchou tabulku, ve které každé políčko představuje jednu dobu v taktu a každý řádek představuje jeden takt. Rozvržení tabulky však může být i komplikovanější, jako je tomu například u notového zápisu části skladby *Vltava* z cyklu *Má vlast* od *Bedřicha Smetany* – viz obrázky č. 46 a 47. Tato tabulka nám poskytuje dvě možnosti:

- 1) Rozdat žákům již vybarvenou tabulku. Tato možnost je vhodná, pokud nechceme touto aktivitou strávit příliš mnoho času.
- 2) Rozdat žákům černobílou tabulku a nechat je vybarvit si pole samostatně. Tato možnost je interaktivnější a podněcuje žáky k aktivnímu zapojení do aktivity.

Vltava, Má vlast – Bedřich Smetana

		H _{okt}	E		Fis	G		A	H		H	H		
			E			E			G			G		
1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3

C ²			C ²			H					H	A		
A			A			G			G			Fis		
1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3

A		A	G		A	G		G	Fis			Fis		Fis
Fis			E			E			Dis			Dis		
1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3

E		
E		
1	2	3

repetice

Obrázek č. 46

		Hokt	E		Fis	G		A	H		H	H		
			E			E			G			G		
1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3

C²			C²			H					H	A		
A			A			G			G			Fis		
1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3

A		A	G		A	G		G	Fis			Fis		Fis
Fis			E			E			Dis			Dis		
1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3

E			repetice
E			
1	2	3	

Obrázek č. 47

• **Barevný notový zápis**

Jedná se o plnohodnotný notový zápis obohacený o barevné kódování. Je vhodný pro utvrzování čerstvě naučených náležitostí notového zápisu a můžeme ho proto označit za předposlední stupeň naší výpravy za ovládnutím notového zápisu. Žákům můžeme poskytnout již vybarvený zápis, nebo můžeme aktivitu opět rozšířit, poskytnout žákům klasický notový zápis a nechat je aplikovat barevné označení dle jejich vlastních potřeb.

Příkladem tohoto druhu notace je obrázek č. 48.

Vyletěla holubička

Boomwhackery: c¹, d¹, e¹, f¹, g¹, a¹, h¹, c²

VY - LE - TĚ - LA HO - LU - BIČ - KA ZE SKÁ - LY, ZE SKÁ - LY,
PRO - BU - DI - LA MO - DRÉ O - ČI ZE SPA - NÍ,
PRO - BU - DI - LA MO - DRÉ O - ČI ZE SPA - NÍ.

Obrázek č. 48

• Běžný notový zápis

K tomuto druhu notace není nutno mnoho doplňovat, jedná se o cílový stupeň, jehož dosažení značí žákovo naprosté porozumění všem základním náležitostem notového zápisu.

2.2 Orff Schulwerk & Boomwhackers

Orff Schulwerk můžeme jednoduše vysvětlit, jako přístup k výuce hudební výchovy, který klade důraz na aktivní zapojení studentů do hudebních aktivit prostřednictvím hry na jednoduché hudební nástroje, zpěvu, pohybu a improvizace a pomáhá dětem objevovat svět hudby hravým a přístupným způsobem. Tento přístup vyvinul německý skladatel a pedagog Carl Orff ve spolupráci se svou kolegyní Gunild Keetmanovou.⁵

Klíčovým prvkem Orffova Schulwerku je propojení hudby s pohybem a řečí. Studenti jsou povzbuzováni k tomu, aby se pohybovali v rytmu hudby, zpívali jednoduché písně a hráli na nástroje v rámci skupinové spolupráce. Tento holistický přístup k hudební výchově podporuje rozvoj rytmického cítění, koordinace, sluchových dovedností a kreativity.

⁵

Orff Schulwerk. Online In: Wikipedie. Stránka byla naposledy editována 27.9.2024 ve 13:29. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Orff_Schulwerk [cit. 2024-11-27].

Carl Orff, inspirován lidovou hudbou a rytmem, věřil, že hudební vzdělání by mělo být přístupné všem a že každý má přirozenou schopnost nějakým způsobem hudbu vytvářet. Orffův instrumentář je navržen tak, aby podporoval tyto přirozené hudební vlohy a umožňoval studentům objevovat radost z hudební tvorby. Orffův instrumentář zahrnuje širokou škálu jednoduchých hudebních nástrojů, které jsou snadno ovladatelné, nevyžadují předchozí hudební zkušenosti, či vzdělání a podporují aktivní zapojení do hudebních aktivit. Mezi nejčastěji používané nástroje patří například xylofony, metalofony, zvonkohry, bubínky, tamburíny, chřestidla, ozvučná dřívka, rumba koule, kastaněty, triangly, rolničky, činely a další.

Orffův přístup k výuce hudební výchovy je pedagogy aplikován a využíván po celém světě. Flexibilita, kterou tento přístup nabízí, umožňuje přizpůsobení různým kulturním kontextům a vzdělávacím potřebám. Pedagogové využívají Orffovu metodu a Orffův instrumentář k tomu, aby vytvořili interaktivní a zábavné prostředí, ve kterém studenti mohou rozvíjet své hudební schopnosti a mají dostatek prostoru k sebevyjádření. Carl Orff svým přístupem k hudební výchově zanechal trvalý odkaz, který stále inspiruje učitele a studenty po celém světě.

V současnosti můžeme za součást Orffova instrumentáře považovat právě i boomwhackers. Pro přípravu náplně hodin hudební výuky můžeme tedy využít didaktické materiály, či partitury určené právě pro zmíněné Orffovy nástroje. Repertoár metodicky zaměřené literatury určené přímo pro boomwhackery zatím není v českém prostředí příliš široký. Pro pedagogy je tu ovšem možnost čerpat z pramenů v anglickém, nebo německém jazyce, které se často prodávají i u nás, nebo se jimi inspirovat a podobné materiály si připravit sami.

2.3 Uplatnění boomwhackerů v jednotlivých složkách hudební výchovy

Učivo a vzdělávací obsah hudební výchovy dělíme do takzvaných složek, jejichž rovnoměrné rozložení v jednotlivých hodinách, či v rámci delších časových úseků, jako je například pololetí, či celý školní rok, je klíčovým aspektem pro výslednou kvalitu hudebního vzdělání žáků na úrovni základní školy. Tyto složky můžeme jinými slovy popsat jako 4 elementární

oblasti hudebních činností, kterými jsou činnosti vokální, činnosti poslechové, činnosti instrumentální a činnosti hudebně – pohybové.

Cílem této kapitoly je představit konkrétní příklady využití boomwhackerů v rámci jednotlivých hudebních složek a potvrdit tak jejich univerzálnost a praktičnost v kontextu rozvoje hudebnosti dětí v hodinách hudební výchovy.

Uplatnění boomwhackerů ve vokálních činnostech

„Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.“⁶

Konkrétní příklady:

- Návěst hry konkrétní písně na boomwhackery jako předloha pro následnou vokální reprodukci a upevnění melodie dané písně.
- Využití boomwhackerů k akordickému doprovodu vokálních aktivit.

Uplatnění boomwhackerů v poslechových činnostech

„Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.“⁶

Konkrétní příklady:

- Rozpoznávání známých melodií
- Diferenciace tónů různých výšek na základě sluchové analýzy.
- Vnímání dynamiky, rozlišování a realizace základních dynamických stupňů (potichu, středně nahlas, nahlas).
- Určování, které boomwhackery spolu znějí dobře.
- Rozlišování durových a mollových souzvuků.

---

⁶

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Online. Praha: MŠMT, 2023. Dostupné z: https://www.edu.cz/wp-content/uploads/2023/07/RVP_ZV_2023_cista_verze.pdf [cit. 2024-11-30].

- Analýza barvy tónů na základě rozeznávání boomwhackerů o různé povrchy, či různé části těla (v rámci předem nastavených pravidel určených k zajištění bezpečné manipulace s boomwhackery a k zachování dobrého stavu boomwhackerů) – např.: o ruku, stehno, koberec, či o jiný boomwhacker.

Uplatnění boomwhackerů v instrumentálních činnostech

„Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.“⁶

Konkrétní příklady:

- Využití k boomwhackerů k improvizovanému doprovodu dané melodie nebo písně (pentatonický doprovod, tónický doprovod, akordický doprovod).
- Využití boomwhackerů při komponování vlastních melodií.
- Využití boomwhackerů k reprodukci předehraných rytmů.
- Využití boomwhackerů ke skupinové reprodukci melodií, či celých písní a skladeb.
- Hra na boomwhackery podle notového zápisu.⁵

Uplatnění boomwhackerů v hudebně – pohybových činnostech

„Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.“⁶

Konkrétní příklady:

- Využití boomwhackerů jako nehudebních rekvizit během aktivit spojených s hudební pohádkou, např.: boomwhacker jako střecha, boomwhacker jako kmen stromu, boomwhacker jako závora apod.
- Využití boomwhackerů jako nehudebních rekvizit v rámci pohybových a tanečních choreografií, např.: předávání boomwhackerů po kruhu, výměna boomwhackerů ve dvojici, držení a manipulace s boomwhackerem jako s mažoretkovou hůlkou apod.
- Využití boomwhackerů jako nehudebních rekvizit při pohybové improvizaci

- Využití boomwhackerů k jednoduchému hudebnímu doprovodu pohybové choreografie.
- Kombinace pohybové a melodické, či rytmické improvizace.⁵

2.4 Metodické poznámky pro práci s boomwhackery

Při plánování hodin hudební výchovy je důležité nebýt orientováni pouze na konkrétní aktivity, nýbrž na to, co chceme, aby si děti z výuky odnesly. Chceme-li, aby žáci z výuky odcházeli s nějakou konkrétní nabitou dovedností či vědomostí, jako například 4/4 takt, intonace či sluchová analýza konkrétních intervalů, improvizovaný doprovod písně atd., měli bychom o tomto cíli uvažovat jako o jednom konci nitě. Tato nit tvoří klubko, které postupně odmotáváme a s každým centimetrem této nitě se dostáváme hlouběji do dané problematiky a odhalujeme další konkrétní kompetence, které je třeba rozvíjet ještě před tím, než se společně dostaneme do našeho pomyslného cíle. Po rozmotání celého klubka se dostaneme k opačnému konci nitě, která nám představuje onu elementární aktivitu, se kterou je třeba ve výuce začít, abychom dosáhli našeho požadovaného cíle na druhém konci klubka.

Tento postup nám umožňuje strukturovaně a systematicky přistupovat k výuce, usnadňuje plánování jednotlivých lekcí a zajišťuje, že žáci budou mít pevný základ, na kterém mohou dále stavět a rozvíjet další hudební dovednosti. Tento přístup zaručuje, že jednotlivé fáze výuky budou vzájemně propojené a budou směřovat k jasně definovanému cíli, či výsledku, což je klíčové pro efektivní a smysluplnou výuku všech hudebních disciplín. V praxi to může znamenat, že začneme s jednoduchými rytmickými cvičeními, která postupně přecházejí do složitějších rytmických struktur, a nakonec vedou k schopnosti žáků samostatně vytvářet a interpretovat hudební rytmy a využívat je k doprovodu písně.

Kromě toho nám tento přístup umožňuje flexibilně reagovat na individuální potřeby a tempo učení jednotlivých žáků. Pokud například zjistíme, že některý žák má potíže s určitým krokem, můžeme se k němu vrátit a znovu ho procvičit, než budeme pokračovat dále. Tento cyklický proces učení zajišťuje, že žádný žák nezůstane pozadu a všichni mají šanci dosáhnout požadovaných dovedností a vědomostí. Strukturované plánování s jasně

definovanými cíli tedy přispívá k efektivnějšímu a přístupnějšímu vzdělávacímu procesu pro všechny zúčastněné. Tento postup můžeme aplikovat i při práci s boomwhackers.⁷

Seznámení žáků s boomwhackers

Při prvním kontaktu žáků s boomwhackers je důležité nejprve nastavit pevné hranice a pravidla, pohovořit s dětmi o správném způsobu hry, vysvětlit jim princip, na kterém jsou boomwhackers založené a provést poučení o bezpečném zacházení. V následující části si názorně ukážeme modelovou situaci při seznamování žáky s boomwhackery.

„Dobrý den děti, jak můžete vidět, dnes jsem si pro vás na hodinu hudební výchovy přichystala něco nového. Kdo z vás mi poví, co vidí před sebou?“ Děti následně hádají a vlastními slovy zkoušejí pojmenovat boomwhackers a popsat, jak vypadají, případně k čemu si myslí, že slouží, či jak se s nimi zachází. „Těmto nástrojům se říká boomwhackers. Název boomwhackers pochází z angličtiny a vznikl spojením dvou slov: boom a whack, což si můžeme do češtiny přeložit jako praštit a švihnout. Tato dvě slova nám prozrazují způsob, jakým máme na tyto hudební nástroje hrát.“ Je vhodné dětem název boomwhackers napsat na tabuli a společně si ho zkusit vyslovit, aby později nedocházelo k jeho komolení.

Následuje názorná ukázka hry na boomwhacker ze strany učitele. „Všimněte si, že boomwhacker držím v jedné ruce, pár centimetrů od jednoho konce a úder směřuji opačným koncem do druhé ruky, či do stehna. K rozeznání boomwhackeru nepoužívám hlavu, kolena, lavici, ani židli. Mohla bych si totiž ublížit, nebo poničit nástroj. Údery o příliš tvrdý povrch zanechávají v trubkách prohlubně, které se postupem času zvětšují a negativně ovlivňují zvuk, který boomwhacker vydává.“

Následuje objasnění vlivu délky trubice na výšku tónu. „Jak vidíte, vzala jsem si do rukou dva různé boomwhackery, jeden dlouhý červený a jeden krátký růžový. Který z těchto dvou boomwhackerů asi bude vydávat hlubší tón?“ Rozeznáme nejprve jeden boomwhacker, poté druhý.

7

EICHLEROVÁ, Irena. Náměty ke kreativním činnostem ve výuce hudební výchovy na 1. stupni základní školy. Diplomová práce. Brno: Masarykova Univerzita, Pedagogická fakulta, 2017. Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/evsza/> [cit. 2024-05-17].

Postupně před dětmi rozeznáme všechny boomwhackery a seřadíme je na zemi od nejdelšího po nejkratší. V tuto chvíli již žáci chápou princip – čím delší trubice, tím hlubší tón, čím kratší trubice, tím vyšší tón.

V tuto chvíli přicházejí na řadu pravidla, tedy co se s boomwhackery dělat smí a co se dělat nesmí. Pro jasnou strukturu a větší pravděpodobnost dodržování těchto pravidel ze stran žáků je vhodné společně vytvořit seznam, který si na začátku hodiny vždy zopakujeme. Zde je příklad, jak by takový seznam měl přibližně vypadat:

- 1) Boomwhackery neublížíme sobě ani ostatním.
- 2) Do boomwhackerů neprskáme, nefoukáme, nepřikládáme je k ústům, nechceme šířit bacily.
- 3) Z boomwhackerů neslupujeme informační nálepky.
- 4) Na boomwhackery hrajeme, jen pokud jsme vyzváni vyučujícím.
- 5) K rozeznění boomwhackeru nepoužíváme klouby, ani hlavu, mohli bychom si ublížit.
- 6) Boomwhacker nerozezníváme úderem o žádný tvrdý povrch, který by ho mohl poničit.

Setkáme se pochopitelně i se způsobem hraní na boomwhackers o tvrdé povrchy, jako jsou desky stolů, hrany židlí, či podlaha. Tento způsob je však převážně praktikován v souborech, či u jednotlivců, kteří se hře na boomwhackers věnují na performativní úrovni. Ve školách se o jednu sadu boomwhackers musí často dělit všechny třídy, a proto se snažíme předejít jejich opotřebování, či poničení, a naopak usilujeme o zajištění co nejdelší životnosti boomwhackerů.

Pokud chceme s žáky provozovat kolektivní cvičení, určených k osvojování různých dynamických stupňů, nebo rytmických vzorců, je vhodné žákům rozdat pouze boomwhackers laděné např. v určitém kvintakordu, septakordu, nebo pentatonické stupnici. To zamezí vzniku nepříjemných souzvuků a zároveň dá žákům možnost pozorovat, jaké tóny spolu znějí dobře.

Před započítím jakékoli organizované aktivity, či nácvičku písničky s boomwhackers, je důležité dát žákům šanci a volnost se v rámci předem daných pravidel s nástroji seznámit a objevit všechny možnosti, které Boomwhackers nabízejí.

Pokud nám během první seznamovací hodiny zbyde čas, můžeme žákům také představit oktávátory. Žákům nejprve oktávátor ukážeme, můžeme ho nechat kolovat po třídě, a následně necháme žáky hádat, jak se asi používá, případně jakou má funkci. Poté ukážeme správný postup při navlékání oktávátoru na boomwhacker a předvedeme, jaký zvuk boomwhacker v tuto chvíli vydává. Žáci se pokusí popsat rozdíl mezi tónem boomwhackeru bez oktávátoru a tónem toho samého boomwhackeru s oktávátorem.

„Těmto malým černým návlekům říkáme oktávátory. Oktávátory způsobí, že daný boomwhacker zní o oktávu níže.“ Tuto chvíli můžeme využít pro vysvětlení pojmu oktáva, představení jednotlivých oktáv na klaviatuře (sub kontra oktáva, kontra oktáva, velká oktáva, malá oktáva, první oktáva, druhá oktáva, třetí oktáva, čtvrtá oktáva).

V závislosti na úrovni osvojené hudební teorie žáků můžeme dále navázat diskusí o notách, zopakovat si stupnici C dur a začít si s dětmi jednotlivé noty propojovat s konkrétními barvami boomwhackerů.

3 Náměty pro konkrétní aktivity s využitím boomwhackerů

Cílem této kapitoly je představit konkrétní příklady a návrhy na aktivity s boomwhackery a také možnosti zpracování partitur vhodné k využití při hře na boomwhackers a další nástroje Orffova instrumentáře v hodinách hudební výchovy na ZŠ.

Vzhledem k rozdílným potřebám žáků mladšího školního věku, tedy žáků 1. stupně (6–11 let) a žáků staršího školního věku, tedy žáků 2. stupně (11–15 let) je tato kapitola rozdělena na dvě části. Ovšem toto dělení je pouze orientační a může se stát, že narazíme na žáky mladšího školního věku, pro které jsou tyto doporučené aktivity příliš snadno zvládnutelné, a tudíž nedostatečně poutavé a motivující k aktivnímu zapojení do průběhu dané aktivity. A naopak se můžeme setkat s žáky staršího školního věku, pro které by bylo vhodné začlenit do výuky i méně komplikované aktivity, které nekladou na žáky příliš vysoké požadavky a v souvislosti s tím nepůsobí demotivačně. Správné zhodnocení schopností žáků je tedy klíčové.

3.1 1. stupeň ZŠ

Tato podkapitola obsahuje materiály vhodné pro práci s žáky 1. stupně ZŠ za užití boomwhackerů.

3.1.1 Písně

Na 1. stupni je vhodné pracovat zejména s lidovými písněmi, lze ovšem do výuky zařadit i některé písně umělé.

Značná část notových zde prezentovaných výukových materiálů pro práci s boomwhackery pochází ze zpěvníku *Noty pro Boomwhackers* – viz obrázek č. 25. Tyto notové zápisy je vhodné uplatnit ve třídách, ve kterých již proběhlo alespoň základní seznámení s náležitostmi notového zápisu. Zbytek notových materiálů byl vytvořen na míru úplným hudebním začátečníkům, či žákům, kteří notový zápis zatím bezpečně neovládají.

Prší, prší

Boomwhackery: c¹, d¹, e¹, f¹, g¹, a¹

Pr - ší, pr - ší, jen se le - je, kam, ko - ní - čky, po - je - de - me?
Po - je - de - me na lu - ka, až ku - ka - čka za - ku - ká.

Obrázek č. 43

Skákal pes

Boomwhackery: d¹, e¹, f¹, g¹, a¹

Ská - kal pes přes o - ves, přes ze - le - nou lou - ku,
šel za ním my - sli - vec, pé - ro na klo - bou - ku.

Obrázek č. 44

Rybička maličká

Boomwhackery: d¹, e¹, f¹, g¹, a¹

● ● ●	● ● ●	● ● ● ● ●	● ● ● ● ●	● ● ● ● ●
Ry - bi - čka	ma - li - čká	po Du - na - ji	pla - ve,	
● ● ●	● ● ●	● ● ● ● ●	● ● ● ● ●	● ● ● ● ●
chy - til ji	šo - ha - jek	u sa - mé - ho	kra - je.	

Obrázek č. 45

Ach synku, synku

Boomwhackery: c¹, d¹, e¹, f¹, g¹

Ach syn - ku, syn - ku do - ma - li jsi?

Ach syn - ku, syn - ku do - ma - li jsi, ta - ti - ček se - ptá o - ra - li jsi,

ta - ti - ček se - ptá o - ra - li jsi

Obrázek č. 49

Travička zelená

Boomwhackery: c¹, d¹, e¹, f¹, g¹, a¹

Two staves of musical notation for the song 'Travička zelená'. The first staff is in C major, 4/4 time, and the second staff is in D major, 4/4 time. Both staves feature a sequence of notes with corresponding boomwhacker notes written below them in various colors (green, yellow, red, blue, purple).

Obrázek č. 50

Cib, cib, cibulenka

Boomwhackery: c¹, d¹, e¹, g¹, a¹

Two staves of musical notation for the song 'Cib, cib, cibulenka'. The first staff is in G major, 2/4 time, and the second staff is in D major, 2/4 time. Both staves feature a sequence of notes with corresponding boomwhacker notes written below them in various colors.

Obrázek č. 51

Šel tudy, měl dudy

Boomwhackery: c¹, d¹, e¹, f¹, g¹

Two staves of musical notation for the song 'Šel tudy, měl dudy'. The first staff is in C major, 4/4 time, and the second staff is in D major, 4/4 time. Both staves feature a sequence of notes with corresponding boomwhacker notes written below them in various colors.

Obrázek č. 52

Šla nanyňka do zelí

Boomwhackery: c¹, d¹, e¹, f¹, g¹, a¹, c²

Two staves of musical notation for the song 'Šla nanyňka do zelí'. The first staff is in C major, 2/4 time, and the second staff is in D major, 2/4 time. Both staves feature a sequence of notes with corresponding boomwhacker notes written below them in various colors.

Obrázek č. 53

Kočka leze dírou

Boomwhackery: c¹, d¹, e¹, f¹, g¹, a¹

COČ-KA LE - ZE DÍ-ROU, PES OK - NEM, PES OK - NEM
NE-BU-DE-LI PR - ŠET, NEZ-MOK-NEM, NE-BU-DE-LI PR - ŠET, NEZ-MOK-NEM.
A KDYŽ BU-DE PR-ŠET, ZMOK-NE-ME, ZMOK-NE-ME.
NA SLU-NÍČ-KU ZA-SE US-CHNE-ME, NA SLU-NÍČ-KU ZA-SE US-CHNE-ME,

Obrázek č. 54

Běží liška k Táboru

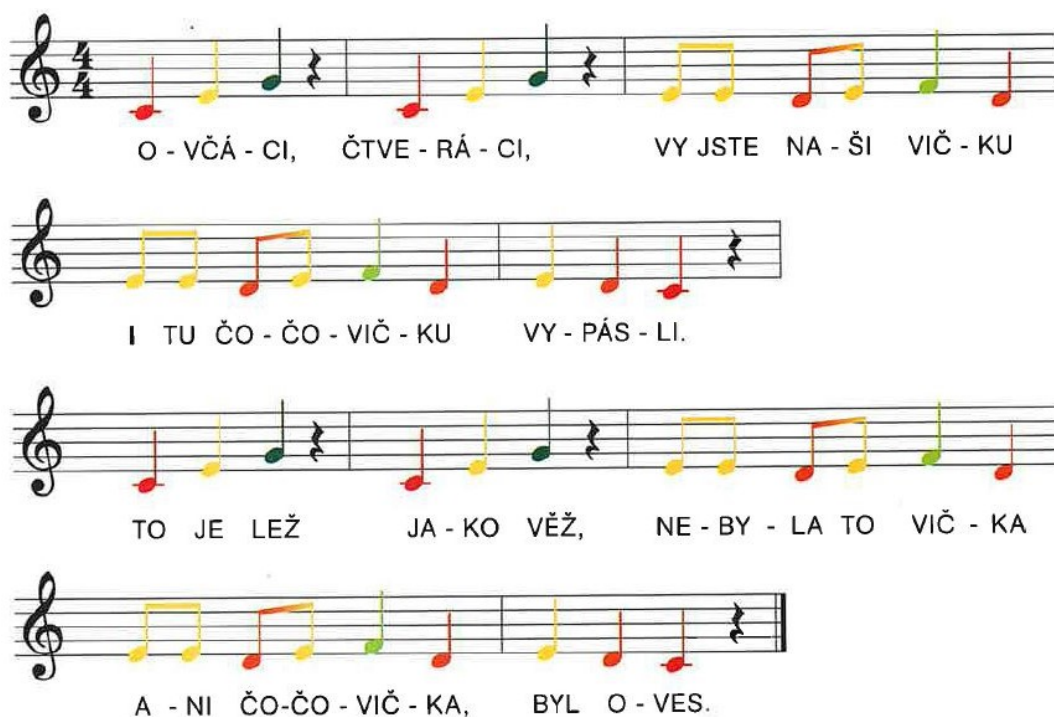
Boomwhackery: f¹, g¹, a¹, c²

BĚ - ŽÍ LIŠ - KA K TÁ - BO - RU, NE - SE PY - TEL ZÁ - ZVO - RU
JE - ŽEK ZA NÍ POS - PÍ - CHÁ, ŽE JÍ PY - TEL ROZ - PÍ - CHÁ
BĚŽ JE-ŽEČ-KU, BEŽ ZA NÍ, SE-BER JÍ TO KO - ŘE - NÍ.
LIŠ - KA SE MU SCHO-VA - LA, JEŠ-TĚ SE MU VYS-MÁ-LA.

Obrázek č. 55

Ovčáci čtveráci

Boomwhackery: c¹, d¹, e¹, f¹, g¹

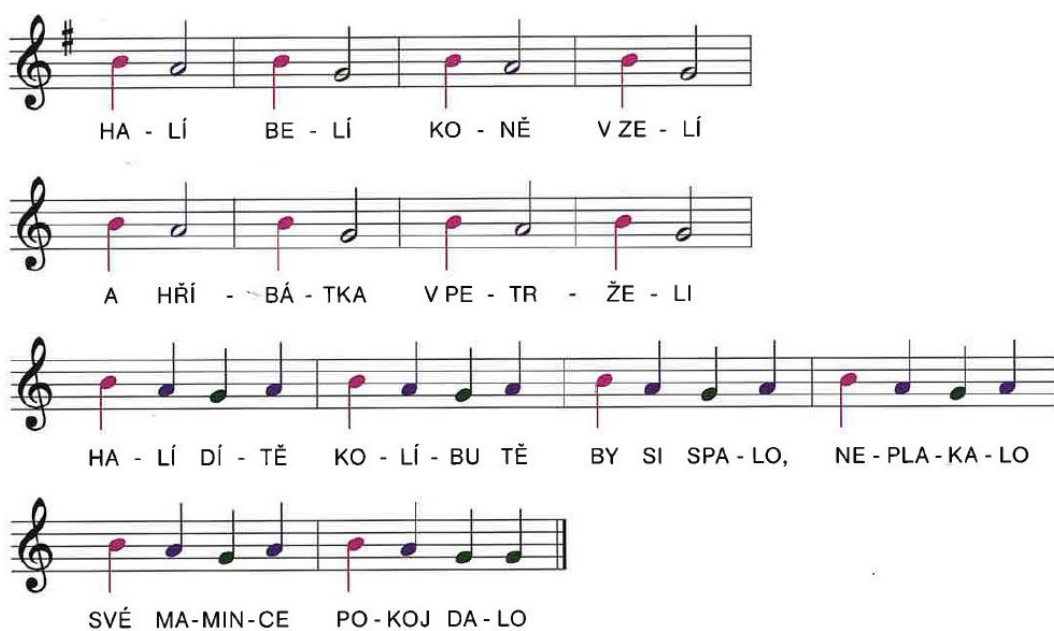

O - VČÁ - CI, ČTVE - RÁ - CI, VY JSTE NA - ŠI VIČ - KU
I TU ČO - ČO - VIČ - KU VY - PÁS - LI.
TO JE LEŽ JA - KO VĚŽ, NE - BY - LA TO VIČ - KA
A - NI ČO - ČO - VIČ - KA, BYL O - VES.

Obrázek č. 56

Halí belí

Boomwhackery: g¹, a¹, h¹

HA - LÍ BE - LÍ KO - NĚ V ZE - LÍ
A HŘÍ - - BĀ - TKA V PE - TR - ŽE - LI
HA - LÍ DÍ - TĚ KO - LÍ - BU TĚ BY SI SPA - LO, NE - PLA - KA - LO
SVĚ MA - MIN - CE PO - KOJ DA - LO

Obrázek č. 57

Vyletěla holubička

Boomwhackery: c¹, d¹, e¹, f¹, g¹, a¹, h¹, c²

VY-LE-TĚ-LA HO-LU-BIČ-KA ZE SKÁ - LY, ZE SKÁ - LY,
PRO-BU-DI-LA MO-DRÉ O - ČI ZE SPA - NÍ,
PRO-BU-DI-LA MO-DRÉ O - ČI ZE SPA - NÍ.

Obrázek č. 48

Jede, jede poštovský panáček

Boomwhackery: c¹, f¹, a¹, c², e²

JE - DE JE - DE POŠ - TOV - SKÝ PA - NÁ - ČEK, JE - DE
JE - DE POŠ - TOV - SKÝ PÁN.
MÁ VRA - NÝ KO - NÍČ - KY JA - KO DVĚ RY - BIČ - KY, JE - DE
JE - DE DO RO - KY - CAN.

Obrázek č. 58

Tři citrónky

Boomwhackery: c¹, d¹, e¹, f¹, g¹

V JED - NÉ MOŘ-SKÉ PU - STI - NĚ ZTRO-SKO-TAL PAR-NÍK V HLU-BI-NĚ,
 JE-NOM TŘI MA - LÉ CI-TRÓN-KY ZŮ-STA-LY NA HLA - DI - NĚ.
 RÝBAROBA, RÝBAROBA, RÝBAROBA ČUČU, RÝBAROBA, RÝBAROBA, RÝBAROBA ČUČU
 RÝBAROBA, RÝBAROBA, RÝBAROBA ČU-ČU, ZŮ-STA-LY NA HLA - DI - NĚ.

Obrázek č. 59

Strýček Donald farmu měl

Boomwhackery: c¹, d¹, f¹, g¹, a¹

STRÝ-ČEK DO-NALD FAR-MU MĚL HI - A - HI - A - HO A
 NA TÝ FAR - MĚ OV - CI MĚL HI - A - HI - A - HO A
 BÉ BÉ SEM BÉ BÉ TAM BÉ SEM BÉ TAM NA VŠECH-NY STRA-NY BÉ
 STRÝ-ČEK DO-NALD FAR-MU MĚL HI - A - HI - A - HO

Obrázek č. 60

Já do lesa nepojedu

Boomwhackery: c¹, d¹, e¹, f¹, g¹, c²

JÁ DO LE - SA NE-PO - JE - DU, JÁ DO LE - SA NE - PŮJ - DU.
KDY-BY NA MĚ HAJ-NÝ PŘI-ŠEL, ON BY MNĚ VZAL SE - KY - RU
SE - KY - RA JE ZA DVA ZLA-TÝ A TO-PŮR-KO ZA TO-LAR.
KDY-BY NA MĚ HAJ-NÝ PŘI-ŠEL, ON BY MNĚ TO VŠE-CKO VZAL.

Obrázek č. 61

Tyto písně je možné nacvičovat hromadně, pod vedením vyučujícího, nebo lze nácvik provádět jako skupinovou práci – každá skupina si píseň nacvičí zvlášť a na konci hodiny předvede, jak si s nácvikem poradila. Pro ozvláštňení je možné přidat k boomwhackerům některé další rytmické nástroje Orffova instrumentáře, jako například ozvučná dřívka, triangel, bubínek, kastaněty, chrastítka atd., na které mohou žáci rytmicky doprovodit hranou melodií.

3.1.2 Aktivity a hry

Tato podkapitola obsahuje jen několik konkrétních příkladů kreativních aktivit a her zahrnující boomwhackers, které je možné začlenit do výuky hudební výchovy na 1. stupni základní školy. Jedná se o aktivity a písně, které je vhodné využít zejména ze začátku školního roku, či na začátku pedagogického působení v konkrétních třídách. Po vyčerpání nabízených aktivit je ideální v podobném duchu výuky pokračovat, inspirovat se zmíněnými aktivitami, začít s tvorbou a vymýšlením vlastních aktivit a přizpůsobovat je úrovni dovedností žáků.

Duhový závod

Booomwhackery: $c^1, d^1, e^1, f^1, g^1, a^1, h^1, c^2$

Žáci jsou rozděleni do libovolného počtu skupin. Každá skupina dostane jednu diatonickou sadu boomwhackerů a snaží se nonverbálně domluvit a společnými silami seřadit trubice od největší po nejmenší. Jakmile tohoto cíle dosáhnou, dostávají povolení mluvit a společně nacvičují hudební abecedu. Ve chvíli, kdy se cítí být připraveni, přihlásí se a po vyvolání společně zpaměti a popořadě vyjmenují/zazpívají a zahrají hudební abecedu od c^1 po c^2 .

Chceme-li můžeme tuto aktivitu zorganizovat jako závod. Žáci tedy závodí o nejrychlejší seřazení a nacvičení hudební abecedy.

Varianta této aktivity, je využití nejen sady diatonické, ale i chromatické. Tuto variantu můžeme zařadit jako formu procvičování předznamenání.

Hra na ozvěnu

Booomwhackery: c^1, e^1, g^1, c^2 (případně jiný souzvuk)

Učitel předvede rytmický model, žáci se ho následně pokouší reprodukovat. Ze začátku provádíme kolektivně, následně můžeme k reprodukci rytmického modelu vyvolávat žáky po jednom (po dvou, třech, ...). Potřebujeme – li vyvolat větší zájem o aktivní zapojení žáků do aktivity, můžeme z ní vytvořit vypadávací hru.²

Přidej se do kruhu!

Booomwhackery: f^1, a^1, c^2 (případně jiný souzvuk)

Sedíme v kruhu a určíme jednoho žáka, který má za úkol vymyslet a předvést nějaký jednoduchý rytmický model. Tento žák model opakuje stále dokola a postupně se k němu po jednom přidávají další žáci. Po dokončení celého kruhu žáci zase postupně přestávají hrát. Vybereme jiného žáka a opakujeme celý postup.

Varianta: pokud některý žák nezopakuje rytmický model správně, kruh musí začít od začátku.

Ten, kdo zná, nebouchá

Booomwhackery: d^1/d^2 , g^1 , h^1 (případně jiný souzvuk)

Žákům představíme libovolný rytmický model, který pojmenujeme jako zakázaný model. Ten si společně nacvičíme. Když jsme si jisti, že mají všichni žáci zakázaný rytmický model osvojený započneme hru. Hra spočívá v tom, že učitel hraje různé jednoduché rytmické modely, které žáci musí vždy kolektivně zopakovat. Jakmile však učitel zahraje onen vybraný zakázaný model, žáci ho zopakovat nesmí.²

Hra se dá opět realizovat ve formě soutěže – kdo zahraje zakázaný rytmický model, vypadává.

Varianta: místo učitele zvolíme do role hlavního hráče žáka.

Abraka dabraka

Booomwhackery: c^1 , e^1 , g^1 , c^2

Abraka dabraka je popěvek, který výborně slouží jako zahajující aktivita při první hodině hudební výchovy na začátku školního roku. Tento popěvek je vhodný zařadit, pokud se žáci seznamují s novým vyučujícím, případně pokud do třídy nastoupil nový žák. Jedná se totiž o seznamovací píseň, která je založena na opakování jmen konkrétních žáků, což usnadňuje jejich zapamatování. Tato píseň zaručeně sklídí úspěch zejména u dětí mladšího školního věku, je totiž doprovázena jednoduchou choreografií, celkový nácvik je poměrně jednoduchý, nezabere mnoho času a výsledek je efektní. Do této aktivity se bez větších obtíží snadno zapojí i jinak zdrženliví žáci. V následujících několika hodinách je možné tuto píseň zopakovat a využít ji jako hudební rozcvičku.

ABRAKA DABRAKA

Ab-ra-ka dab-ra-ka tyd-li-dé pro-zra-díš nám jmé-no své? Kdo-pak jsi?

6
X X Zo-pa-kuj! X X Za-šep-tej! X X Za-zpí-vej!

12
X X Je su-per tě tu mít! Je su-per tě tu mít!

Obrázek č.62

Všichni: Abra-ka dab-ka tyd-ly-dé, pro-zra-díš nám jméno své?

(Žáci tleskají rukama o stehna do rytmu nápěvku – čtvrt'ové noty.)

Učitel: Kdopak jsi?

(Ukáže na žáka, říkejme mu třeba Vojta.)

Žák: Voj-ta

(Poklepe si při tom do rytmu rukama na hrud'.)

Učitel: Zopakuj!

Ostatní žáci: Voj-ta

(Ukáží při tom do rytmu na Vojtu.)

Učitel: Zašeptej!

Ostatní žáci: Voj-ta

(Šeptají a drží při tom prst před ústy.)

Učitel: Zazpívej!

Ostatní žáci: Vooooojta

(Žáci mají volnost ve výběru zpívaného intervalu – každý ho zazpívá po svém.)

Je super tě tu mít, je super tě tu mít!

Popěvek dále pokračuje stále dokola, dokud nepřijde řada na každého z žáků. Po bezpečném upevnění melodie, rytmu, textu i pohybové složky, můžeme tuto aktivitu ozvláštnit přidáním boomwhackers. Tuto možnost je třeba zvážit v závislosti na úrovni schopností žáků dané třídy, ideálně ji využít až po úvodním seznámení s boomwhackery.

Žákům můžeme rozdat boomwhackery v tónech nějakého durového kvintakordu, v závislosti na tónině, ve které popěvek zpíváme, kterými budou žáci popěvek doprovázet, místo tleskání do stehů.

Můžeme také zvolit složitější variantu, ve které se budou střídát tóny tonického kvintakordu, subdominantního kvintakordu a dominantního kvintakordu, žáky proto musíme rozdělit do třech skupin, které se ve hře střídají. Tato komplikovanější varianta je vhodná spíše pro žáky staršího školního věku, či pro zkušenější, schopnější žáky mladšího školního věku, kteří jsou s popěvkem již obeznámeni.

Šla nanynka do zelí

Boomwhackery: c^1 , e^1 , g^1 , c^2

Tato aktivita zahrnuje vokální, instrumentální i pohybovou složku a je založena na známé lidové písni. Žáci stojí rozmístěni v prostoru, každému je přidělen jeden boomwhacker. Při dodržení tóniny písni podle zpěvníku Já, písnička 1, dáme žákům na výběr z tónů C, E a G. Následně započneme nácvik písni, slov a choreografie. Žákům nejprve předneseme celý text, dáme jim chvíli na zamyšlení a poté požádáme dobrovolníka o převyprávění děje. V tuto chvíli přichází na řadu nácvik melodie, melodii žákům nejprve zahrajeme na klavír, poté ji za klavírního doprovodu zazpíváme a vyzveme je, aby se přidali, klidně zatím jen na slabiky „la, la“, či „na, na“, následně na slova písni. Píseň několikrát opakujeme pro ukotvení textu a melodie.

Nyní vyzveme žáky, aby se chopili boomwhackerů a společně nacvičíme hru čtyř čtvrt'ových not, střídajících se se čtyřmi čtvrt'ovými pomlčkami. Po chvíli spojíme zpěv prvních osmi taktů písni s hrou na boomwhackers. Následuje druhá část písni, kterou provází velice jednoduchá choreografie – rázný pochod vpřed, dupot, káravé pohyby ukazováčkem, otočka kolem své osy a rázný pochod vzad. Celá píseň pak vypadá následovně:

<u>Předehra</u>	(příprava na zpěv a hru na boomwhacker)
<u>První sloka</u>	
Šla nanyňka do zelí,	(4 čtvrt'ové noty)
do zelí, do zelí,	(4 čtvrt'ové pomlky)
natrhala lupení,	(4 čtvrt'ové noty)
lupenička.	(4 čtvrt'ové pomlky)
Přišel na ní Pepíček,	(pevný úchop boomwhackeru v jedné ruce a pochod vpřed)
rozšlapal jí košíček.	(dupot do rytmu)
Ty, ty, ty, ty, ty, ty,	(káravé pohyby ukazováčkem jedné ruky)
ty to budeš platiti.	(otočka kolem své osy)
<u>Mezihra</u>	(pochod vzad)
<u>Druhá sloka</u>	
Já to platit nebudu,	(4 čtvrt'ové noty)
nebudu, nebudu,	(4 čtvrt'ové pomlky)
radši se dám na vojnu,	(4 čtvrt'ové noty)
na vojničku.	(4 čtvrt'ové pomlky)
Na vojnu se nedávej, truc rodičům nedělej!	(pevný úchop boomwhackeru v jedné ruce a pochod vpřed) (dupot do rytmu)
Udělám, udělám,	(káravé pohyby ukazováčkem jedné ruky)
na vojnu se přece dám!	(otočka kolem své osy)
<u>Dohra</u>	(rázný pochod vzad)

Tato aktivita není časově náročná a neklade velké požadavky na dovednosti žáků. Je proto vhodná k podpoře sebevědomí méně hudebně založených žáků, kteří se do podobných aktivit často zapojovat bojí.

Bude zima, bude mráz

Boomwhackery: f1, a1, c2

Tato aktivita je pojata podobně jako aktivita předchozí, je tedy zpracována vokálně, instrumentálně i pohybově. Přednostně se však zaměřuje na vokální a pohybové činnosti, činnosti instrumentální jsou zde zastoupené pouze doplňkově. Boomwhackers proto v tomto případě slouží převážně jako rekvizity, jako hudební nástroje jsou využívány minimálně.

Moravskou lidovou píseň Bude zima, bude mráz v tomto případě hrajeme a zpíváme v tónině F dur. Každý žák obdrží boomwhacker zastupující tóny F, A, nebo C a utvoří společně s ostatními kruh s dostatečnými rozestupy pro bezpečný pohyb.

Pro nácvik textu a melodie můžeme zvolit stejný postup, jako u písně Šla nanyňka do zelí. Po upevnění textu a melodie se můžeme pustit do nácviku pohybové choreografie. Ta je rozdělena do následujících 4 kroků:

- 1) Stojíme v mírně rozkročeném postoji (chodidla zhruba na šíři ramen), boomwhacker držíme vodorovně oběma rukama a pohybujeme jím směrem nahoru nad hlavu.
- 2) Dřepneme si, z boomwhackeru se v tuto chvíli stává pomyslná střecha, pod kterou se schováváme.
- 3) Zvedáme se ze dřepu zpět do stoje, zatímco boomwhacker uvádíme do svislé polohy, stává se z něj strom.
- 4) Boomwhacker předáváme spolužákovi po naší pravici, zatímco si přebíráme jiný boomwhacker od spolužáka po naší levici.

Pokud je choreografie pro žáky příliš jednoduchá, nebo jsme nácvikem s žáky již dosáhli její absolutní automatizace, můžeme u poslední sloky, která se charakterem odlišuje od první, druhé a třetí sloky, aplikovat odlišné kroky, které lépe vystihují její slova:

- 1) Žáci se otočí bokem a rozejdou se ve směru hodinových ručiček, zatímco pažemi napodobují let ptáků – oblétají širý svět.
- 2) Místo letu ptáků nyní žáci napodobují poskakující děvče.
- 3) Žáci se otočí čelem zpět doprostřed kruhu a chytí se za ruce, přesněji řečeno za boomwhackery.

Při této aktivitě pracujeme s následující verzí textu:

První sloka

Bude zima, bude mráz,	(Krok 1)
kam se ptáčku, kam schováš?	(Krok 2)
Schovám já se do dubu,	(Krok 3)
tam já zimu přebudu.	(Krok 4)

Druhá sloka

Bude zima, bude mráz,	(Krok 1)
kam se ptáčku, kam schováš?	(Krok 2)
Schovám se do javora,	(Krok 3)
tam bude má komora.	(Krok 4)

Třetí sloka

Bude zima, bude mráz,	(Krok 1)
kam se ptáčku, kam schováš?	(Krok 2)
Schovám já se pod mezu,	(Krok 3)
až přestane, vylezu.	(Krok 4)

Čtvrtá sloka

Až přestane, vyletím, (Krok A)

širý svět rozveselím.

Půjde milá na trávu, (Krok B)

zazpívám jí nad hlavu. (Krok C)

Tato aktivita již není zaměřena pouze na jedince, jako tomu bylo u aktivity *Šla nanyňka do zelí*. Aktivita *Bude zima, bude mráz* staví žáky do situace, ve které musí vnímat nejen sami sebe, ale i své okolí a své spolužáky. Konkrétní prvky, jako například vzájemné předávání boomwhackers do rytmu písně vyžadují a podporují vzájemnou spolupráci a ohleduplnost vůči druhým.

Já jsem muzikant

Boomwhackery: libovolné

Tato aktivita je charakterem podobná předchozím dvěma aktivitám. Žáci jsou opět rozestaveni v kruhu, tentokrát v sedě a pomyslně rozděleni do čtyř skupinek. Každá skupinka představuje jednoho muzikanta – hráče na housle, basu, trumpetu a bubínek. S dětmi nejprve nacvičíme text a melodii a následně se můžeme pustit do interaktivnější části aktivity.

Když začínáme zpívat první sloku, kde figuruje houslista, první skupinka se postaví a připraví si své housličky (dva boomwhackery, které slouží jako nehudební rekvizity – jeden představuje housle, druhý zase smyčec). Poté si vzájemně odpovídají se zbytkem třídy čili ostatními muzikanty. Tímto způsobem aktivita probíhá i v následujících slokách.

1. Já jsem muzikant a přicházím k vám z české země. (zpívá skupina č. 1)

My jsme muzikanti, přicházíme k vám. (zpívá zbytek třídy)

Já umím hrát. (zpívá skupina č. 1)

My umíme taky. (zpívá zbytek třídy)

A to na housličky. (zpívá skupina č. 1)

Jak se na ně hraje? (zpívá zbytek třídy)

Fidli, fidli, staré vidli, fidli, fidli, housličky.

Fidli, fidli, staré vidli, fidli, fidli, housličky.

(zpívá skupina č. 1 a pomocí boomwhackers u toho napodobuje hru na housle)

2. ...

A to na basu. (zpívá skupina č. 2)

Jak se na ní hraje? (zpívá zbytek třídy)

Stála basa u primasa, za kamnama stála, když

primaska zatopila, basa sama hrála.

(zpívá skupina č. 2 a pomocí boomwhackers u toho napodobuje hru na kontrabas)

3. ...

A to na trumpetu. (zpívá skupina č. 3)

Jak se na ní hraje? (zpívá zbytek třídy)

Já rád játra, ty rád játra, on rád játra, trumpeta.

Já rád játra, ty rád játra, on rád játra, trumpeta.

(zpívá skupina č. 3 a pomocí boomwhackers u toho napodobuje hru na trumpetu)

4. ...

A to na bubínek. (zpívá skupina č. 4)

Jak se na něj hraje? (zpívá zbytek třídy)

Bumtarata, bumtarata, bumtarata, bubínek.

Bumtarata, bumtarata, bumtarata, bubínek.

(zpívá sk. č. 4 a pomocí boomwhackers u toho napodobuje hru na bubínek)

Hudební pohádka

Boomwhackery: libovolné

Hudební pohádka spojuje prvky hudby a pohádkového vyprávění, kombinuje zpěv, texty a scénáře, hru na hudební nástroje, tanec, či jiný druh pohybu a další prvky. Hudební pohádky jsou často inspirované klasickými pohádkami nebo vlastními příběhy.

Hudba hraje klíčovou roli v navozování atmosféry, vyjádření emocí postav a posilování příběhu. Texty často obsahují morální ponaučení nebo symboliku, která je typická pro pohádkové žánry. Hudební pohádka může zahrnovat lidové písně, dětské písničky, popové písně, nebo hudbu improvizovanou. Hudební pohádky mohou být provázeny scénickými vystoupeními, kostýmy a výtvarnými prvky, ale mohou být také založené jen na představivosti a fantazii.

Skrze hudební pohádky je možné uskutečnit velké množství hudebních aktivit a seznámit děti nenásilnou a hravou formou s různými hudebními jevy. Při správném uchopení tohoto specifického žánru je možné naplnit velkou část vzdělávacích cílů, které jsou uvedeny v RVP ZV, směřovat k rozvíjení klíčových kompetencí a harmonicky rozvíjet osobnost dítěte mladšího školního věku. Pohádka plní u dítěte mladšího školního věku několik funkcí: má výchovný charakter, učí děti morálním hodnotám a podporuje rozvoj představivosti a fantazie.⁸

---

⁸

NOSKOVÁ, Terezie. Využití hudební pohádky v hudebním vývoji předškolního dítěte. Online, Bakalářská práce. Praha: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2021.

„Hudební pohádka má záměr rozvíjet a podpořit u dítěte:

H – hudebnost

U – úctu k druhým

D – dovednosti pěvecké

E – empatii

B – bystrost

N – nápaditost

Í – inteligenci

P – prosociální chování

O – otevřenost, ohleduplnost k ostatním dětem

H – hravost

Á – aktivitu

D – dovednosti pohybové

K – komunikaci

A – akci“⁸

Hudební pohádku lze pojmut jako komplexní projekt, který může probíhat v časovém rozmezí týdnů, či dokonce měsíců. Taková pohádka má často několik kapitol, přičemž v rámci každé kapitoly jsou zahrnuté různé druhy aktivit – čtení, zpěv tematických písní, instrumentální doprovod těchto písní, instrumentální, či vokální zpracování různých dějových jevů (foukání větru, kácení stromů, déšť, zvířecí zvuky atp.), pohybové aktivity, tvořivé aktivity, debaty o morálních prvcích (například poučení na konci bajky) apod.

Hudební pohádku je ale také možné uchopit jen v poněkud strohé a jednoduché podobě a využít její prvky v rámci jedné vyučovací hodiny. Příprava a průběh takovéto hudební pohádky by ve stručnosti probíhaly následovně:

Vybereme si nějaký příběh, inspirovat se můžeme dětskými knížkami, lidovými pohádkami, nebo si můžeme vymyslet vlastní. Nyní vybereme několik písní a říkadla s podobnou tematikou, jakou má příběh. Opět platí, že se můžeme nechat inspirovat již existujícími příklady, nebo si vymyslet své vlastní. Určíme si, v jakých částech příběhu budeme vyprávění prokládat zmíněnými písněmi, či říkadly. Dle charakteru prvků, které se v příběhu, písních a říkadlech objevují (déšť, dusot koní atp.), zvolíme vhodné hudební nástroje – můžeme využít nástroje z Orffova instrumentáře – pomocí kterých žáci dokáží tyto prvky co nejlépe vystihnout. Následně také vybereme některé z těchto prvků k výtvarnému zpracování. Vhodné může být například slunce, strom atp. Nakonec vymyslíme jednoduchou pohybovou choreografii, která se charakterem hodí do příběhu. Nyní si vytvoříme přibližný harmonogram jednotlivých aktivit (vyprávění, zpěv, hra na nástroje, tanec, kreslení, ...) dle vlastního uvážení a necháme dostatečný prostor pro dětskou představivost a také improvizaci.

3.2 2. stupeň ZŠ

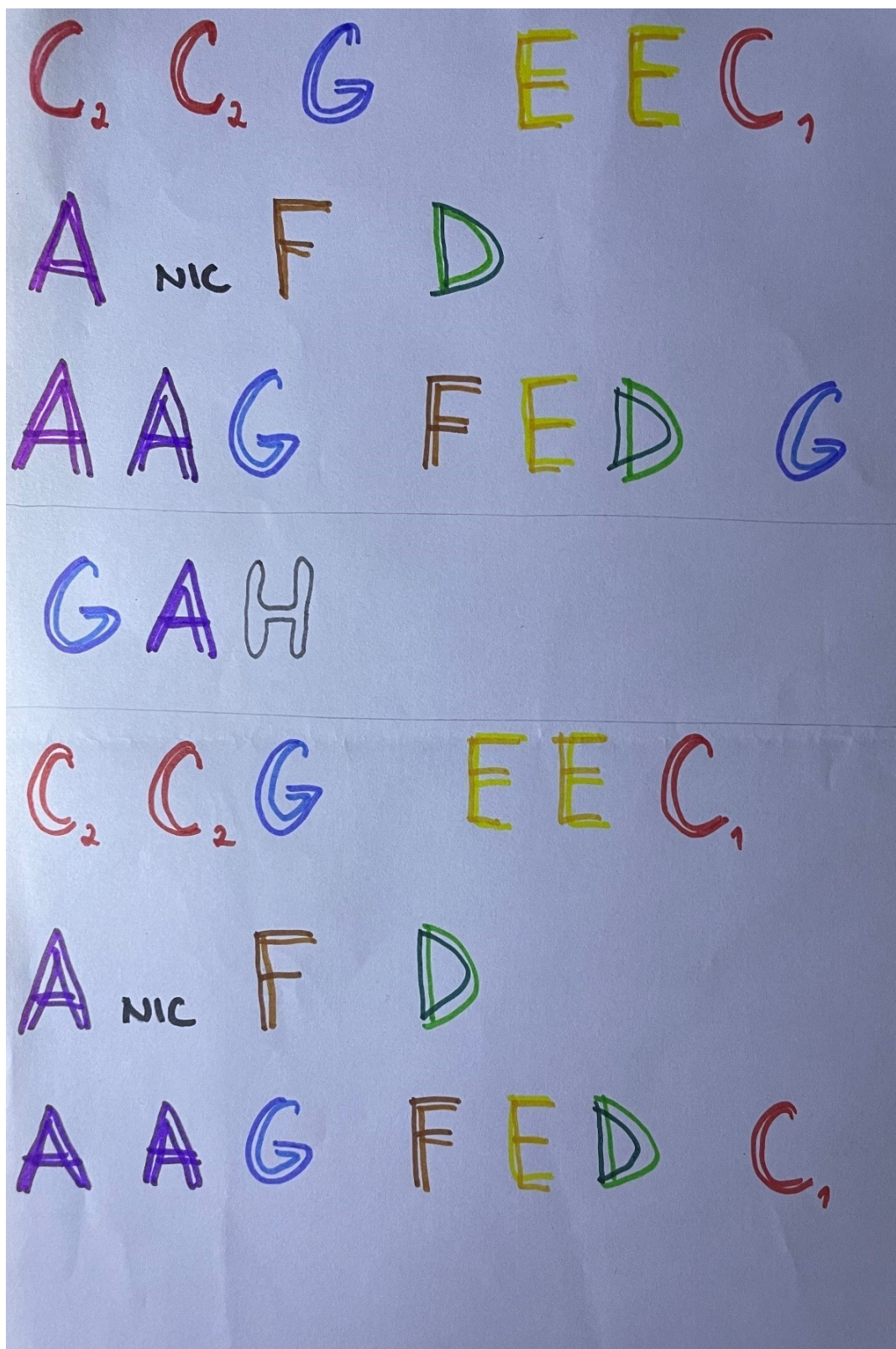
Tato podkapitola obsahuje materiály vhodné pro práci s žáky 2. stupně ZŠ za užití boomwhackerů.

3.2.1 Písně a skladby

Na druhém stupni je již možné vytvářet komplikovanější aranžmá a instrumentace skladeb. Hru na boomwhackers můžeme kombinovat s hrou na Orffovy nástroje, cajony, nebo můžeme ke spolupráci vyzvat žáky, kteří se věnují hře na jiné hudební nástroje – kytaru, klavír, flétnu atd. Můžeme také propojit několik tříd a vytvořit tak komplexní vystoupení vhodné k předvedení na školním koncertě, besídce, či talentové soutěži. Žáci jsou pak znatelně více motivováni a v hodinách pracují svědomitěji.

Zde jsou příklady některých písní a skladeb vhodných pro práci s žáky 2. stupně základní školy.

Nestůjte mládenci pod okny – lidová píseň

Obrázek č. 63

Óda na radost – F. Schiller, L.van Beethoven

e¹

1	2	3	4	1	2	3	4										
X	X					X		X	X		X	X					
X	X					X		X	X		X			X	X		
		X	X		X	X	X		X	X		X					
X	X					X		X	X		X			X	X		

d¹

1	2	3	4	1	2	3	4										
		X			X		X			X			X	X			
		X			X		X			X		X					
X	X			X	X			X	X		X		X				
		X			X					X		X					

e¹

1	2	3	4	1	2	3	4										
X	X		X	X		X					X	X					
X	X		X	X		X					X						
		X			X	X			X	X							
X	X		X	X		X					X						

Obrázek č. 64

f¹

1 2 3 4 1 2 3 4

		X			X									
		X			X									
					X				X					
		X			X									

g¹

1 2 3 4 1 2 3 4

			X	X										
			X	X										
			X	X										

h

1 2 3 4 1 2 3 4

									X					
									X					
X	X			X				X				X		
									X					

Obrázek č. 65

Vltava, Má vlast – Bedřich Smetana

		H _{okt}	E		Fis	G		A	H		H	H		
			E			E			G			G		
1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3

C ²			C ²			H					H	A		
A			A			G			G			Fis		
1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3

A		A	G		A	G		G	Fis			Fis		Fis
Fis			E			E			Dis			Dis		
1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3

E		
E		
1	2	3

repetice

Obrázek č. 46

		H _{okt}	E		Fis	G		A	H		H	H		
			E			E			G			G		
1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3

C ²			C ²			H					H	A		
A			A			G			G			Fis		
1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3

A		A	G		A	G		G	Fis			Fis		Fis
Fis			E			E			Dis			Dis		
1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3

E		
E		
1	2	3

repetice

Obrázek č. 47

20
My Favorite Things

1 2

25

31

37

Obrázek č. 68

My Favorite Things

Boomwhackers Part 1

Rodgers and Hammerstein

arr. by Katie Kraft

The musical score is written on a single treble clef staff in 3/4 time. It begins with a 4-measure rest, followed by a repeat sign. The melody consists of 34 measures, with measure numbers 8, 13, 18, 23, 29, and 34 marked at the start of their respective lines. The notes are color-coded: yellow for C, green for D, blue for E, purple for F, red for G, and pink for A. Sharps are used for F# and C#. The score includes various musical notations such as rests, repeat signs, and a final double bar line.

©Tots with Tempo 2021

Obrázek č. 69

My Favorite Things

Boomwhackers Part 2

Rodgers and Hammerstein

arr. by Katie Kraft

Add Octavator caps!

The musical score is written in 3/4 time and consists of seven staves of music. The notes are represented by colored circles: yellow, pink, green, red, and purple. The first staff is marked with an 8va (octave) sign. The score includes a repeat sign at the end of the first staff and a key signature change to one sharp (F#) at the beginning of the sixth staff. The staves are numbered 6, 12, 18, 24, 30, and 36.

©Tots with Tempo 2021

Obrázek č. 70

Star wars znělka – John Williams

STAR WARS

Main Theme

John Williams

3

3

3

3

3

3

3

3

preschoolprodigies.com

Obrázek č. 71

STAR WARS

Main Theme page 2

Note: You can't play the end of this page if you only have Deskbells or 8 Boomwhackers (because the melody leaves the key of C)! Take it to a piano or set of Chromatic Boomwhackers or Bells!

The image displays four staves of musical notation for the Star Wars Main Theme. Each staff begins with a treble clef. The notes are color-coded and labeled with letters: uppercase for whole notes and lowercase for eighth notes. The first staff starts with a triplet of F, E, F, followed by D, G, G, A, A, and a descending eighth-note triplet of f, e, d, c. The second staff features a triplet of c, d, e, followed by d, A, B, G, G, A, A, and a descending eighth-note triplet of f, e, d, c. The third staff begins with a quarter note g, followed by a triplet of d, d, d, a quarter rest, and a quarter note G, then A, A, and a descending eighth-note triplet of f, e, d, c. The fourth staff contains a triplet of c, d, e, followed by d, A, B, G, G, a triplet of c, B, A, G, a triplet of F, E, D, and a final G. The website 'preschoolprodigies.com' is printed at the bottom of the page.

Obrázek č. 72

STAR WARS

Main Theme page 3

3

3

3

3

3

Ryba rybě – Janek Ledecký

C dur ₁	C E G
F dur ₂	F A C
C dur ₃	C E G
D moll ₄	D F A
F dur ₅	F A C
G dur ₆	G D H
C dur ₇	C E G
F dur ₈	F A C
C dur ₉	C E G
D moll ₁₀	D F A
G dur ₁₁	G D H

Obrázek č. 74

Believer – Imagine Dragons

A C E	A C E	A C E	A C E
1	2	3	4
A C E	A C E	A C E	A C E
1	2	3	4
F A C	F A C	F A C	F A C
1	2	3	4
E G# B/H	E G# B/H	E G# B/H	E G# B/H
1	2	3	4

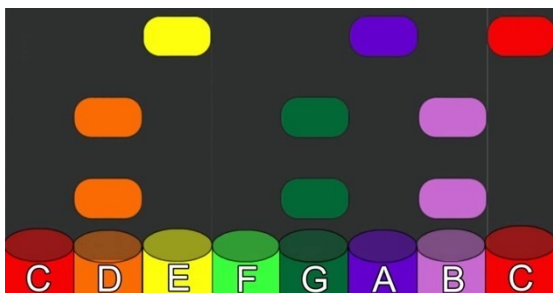
Obrázek č. 75

Youtube play along

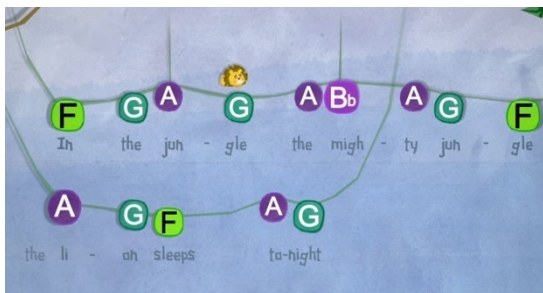
Posledním a nejoblíbenějším způsobem nácvičku písně, či skladby je využití graficky vytvořeného video záznamu. Tyto video záznamy lze v různých variantách dohledat na platformě YouTube. Zpravidla nesou popisek *YouTube play along*. Hra podle těchto tutoriálů nevyžaduje kromě distribuce správných boomwhackerů mezi žáky žádnou předchozí přípravu ze strany žáků, ani ze strany vyučujícího. Tuto variantu je vhodné využívat jako odměnu za pečlivou práci na konci vyučovací hodiny, nebo může být také vhodným pomocníkem při nácvičce náročnější skladby. Na pozadí těchto videí zpravidla hraje melodie, doprovod, či zpěv z dané písně, záleží vždy na způsobu zpracování daného video záznamu. Můžeme najít různé úrovně obtížnosti, různé způsoby zpracování i různé hudební žánry. YouTube play along je vhodnou náplní výuky pro žáky 1. i 2. stupně.

Podle způsobu zpracování můžeme videa rozdělit následujícím způsobem:

- 1) Boomwhackers jsou graficky znázorněny ve spodní části obrázku. Žáci hrají ve chvíli, kdy padající ovál dosáhne daného boomwhackeru. Tento způsob je nejčastěji volen pro akordický doprovod znějící melodie.

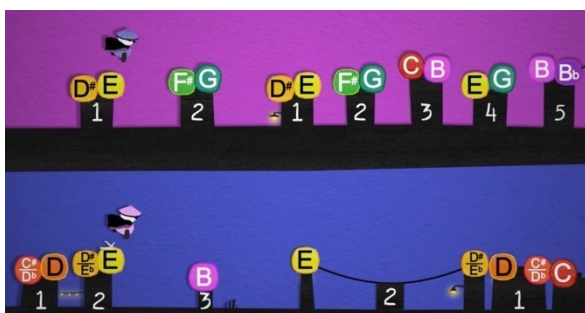

Obrázek č. 76

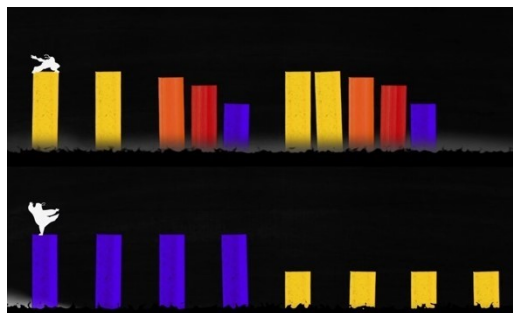

Obrázek č. 77

- 2) Ve videu figuruje postavička, nebo objekt, který poskakuje po jednotlivých tónech a tím určuje, kdy má který tón zaznít. Tento způsob je většinou využíván pro hru melodie za zvuků doprovodné hudby.
- 3) Obraz videa je rozdělen na dvě části, vrchní část představuje melodii, spodní část doprovod. Tato možnost je dle mého názoru nejzajímavější, ale také nejnáročnější na zvládnutí. Žáci se musí rozdělit do dvou skupin a každá skupina sleduje jednu část obrazovky.

Obrázek č. 78

Obrázek č. 79

V některých zpracováních můžeme také nalézt zapojení hry na tělo (například tleskání), nebo hry na bicí nástroje (zpravidla buben).

Obrázek č. 80

Obrázek č. 81

Zde jsou některá ověřená zpracování oblíbených písní a skladeb na webové stránce

YouTube:

- Believer – Imagine Dragons (kanál: Swick's Classroom)
- Rolling in the deep – Adele (kanál: Musication)
- Shape of you – Ed Sheeran (kanál: Musication)
- Viva la vida – Coldplay (kanál: Swick's Classroom)
- Růžový panter, znělka z filmu – H. Mancini (kanál: Musication)
- Dance of the Sugar Plum Fairy, Nutcracker – P. I. Tchaikovskij (kanál: Musication)

3.2.2 Aktivity a hry

Evžen

Aktivita s názvem Evžen je ideálním nástrojem k aktivizaci žáků. Výborně funguje během deštivých dnů, nebo během odpoledního vyučování, kdy žáci již nevykazují známky potřebného zapojení do daných aktivit.

K uskutečnění této aktivity je třeba si osvojit říkanku, do které pak jednotliví žáci libovolně zasazují názvy různých částí těla (pro zachování rýmu je ovšem třeba vyjmenovávat jen takové části těla, které existují v páru – nohy, paže, dlaně, uši, ...). Po vyčerpání párových částí těla, je možné vyjmenovávat části oděvu (boty, rukávy, kalhoty, ...).

Žáci stojí v kruhu s velkými rozestupy. Každý obdrží dle preference jeden, nebo dva boomwhackery, ty pak rozeznívá v rytmu říkanky o svá stehna. Stejně tak, jako u podobných aktivit v předchozích kapitolách, je opět vhodné využít boomwhackery náležící jednomu libovolnému kvintakordu, můžeme střídat dur a moll.

Vyučující určí prvního žáka, který se po dobu trvání první sloky stává Evženem, a se zbytkem třídy poté realizují v rámci říkanky dialog. Po ukončení první sloky se role Evžena přesouvá na dalšího spolužáka. Říkanka pokračuje, dokud se v roli Evžena nevystřídají všichni žáci.

Pointou této aktivity a její aktivizační funkce je skutečnost, že během části “1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.” žáci zastaví hru na boomwhackers a mají za úkol jakýmkoli (bezpečným) způsobem rozpohybovat části těla, které Evžen v dané sloce zmínil a nesmí přestat, dokud není odpočet u konce.

První sloka:

Žák č. 1: Evžen to je jméno mé
a nohy / paže / lokty / prsty / ... mám furt ospalé.

Ostatní: Už jsi vzhůru, Evžene?

Žák č. 1: A já na to, že ještě ne.

Všichni: Raz, dva, tři, čtyři, pět, šest, sedm, osm.

Druhá sloka:

Žák č. 2: Evžen to je jméno mé
a prsty / uši / dlaně / boty / ... mám furt ospalé.

Ostatní: Už jsi vzhůru, Evžene?

Žák č. 2: A já na to, že ještě ne.

Všichni: Raz, dva, tři, čtyři, pět, šest, sedm, osm.

Hra na dirigenta

Pointa této hry je velice jednoduchá a spočívá v přenesení role dirigenta při nácvičce nějaké písně, či skladby z pedagoga na žáka.

Žáci si losují lístečky. Na jednom z nich je napsáno slovo „dirigent“. Žák, který si tento lísteček vylosuje, se na předem dohodnutou část vyučovací hodiny stává dirigentem a z ostatních žáků se stávají členové orchestru. Vyučující předá dirigentovi připravený notový zápis vybrané písně, či skladby a pak již pouze pozoruje a zakročuje jen v případě nutnosti.

Dirigent má v tuto chvíli jediný úkol a tím je zajistit do vypršení předem daného časového úseku úspěšné osvojení dané skladby, či písně zbytkem třídy. Na konci hodiny proběhne „koncert“ orchestru pod vedením dirigenta, kdy hlavním divákem se stává právě pedagog.

Dirigent má tedy naprostou volnost ve volbě postupu. Může se rozhodnout skladbu nacvičovat imitačním způsobem, může notové zápisy rozdat a vydat se cestou individuálního nastudování a následného společného nácvičce, může orchestr rozdělit do studijních skupin. Ještě před samotným nácvičkem musí zajistit rovnoměrnou distribuci potřebných druhů boomwhackers mezi členy orchestru. V průběhu nácvičce se pokouší udržet v orchestru kázeň a morálku vlídnou, ale vědomou komunikací s ostatními žáky.

Tato aktivita podporuje týmovou spolupráci a aktivní zapojení všech žáků, procvičuje schopnost žáků orientovat se v notovém zápisu, vnímat rytmus a melodii a pracovat s chybou. Žák v roli dirigenta má možnost nahlédnout za oponu pedagogického působení, zatímco zbytek třídy dostane nový podnět ve formě obměny vůdčí osobnosti.

Tato aktivita je především vhodná pro žáky osmých a devátých ročníků, a to zejména v krizových částech školního roku (před koncem pololetí, před prázdninami atp.), kdy je práce s žáky náročnější než jindy.

Hudební AZ kvíz

Tato aktivita je pomyslně rozdělena na dvě etapy. Obě tyto etapy mohou proběhnout během jedné vyučovací hodiny, nebo je můžeme rozdělit do dvou a více vyučovacích hodin. V první etapě jsou žáci rozděleni do podobně velkých skupin a vylosují si píseň, kterou budou mít následně za úkol pomoci boomwhackerů a dostupných Orffových nástrojů secvičit.

V druhé etapě všechny skupinky postupně předvádějí nacvičenou píseň zbytku třídy. Zbytek třídy má za úkol poznat, jakou píseň daná skupinka zahrála a napsat její název, případně autora na papír. Poté si celá třída společně s učitelem projde odpovědi a zhodnotí jejich správnost, či úplnost.

Varianta: žáci si mohou nacvičovanou píseň zvolit sami, nebo naopak může být učitelem přidělena bez losování.

Další varianta: Místo zapisování odpovědí na papír mohou žáci mezi sebou soutěžit. Kdo se první přihlásí a správně odpoví, má bod. Tato varianta však může méně úspěšné žáky demotivovat.

Rytmická tichá pošta

Tato aktivita sice nevyužívá boomwhackers, ale je vhodné ji zařadit jako jakousi rytmickou rozcvičku před samotnou hrou na boomwhackers.

Pravidla hry jsou následující: Žáky rozdělíme na dvě stejně velké skupiny a požádáme je, aby v každé skupině vytvořili zástup čelem vzad k tabuli. Následně přistoupíme k žákům na konci zástupu a ve stejný čas jim oběma vyťukáme na rameno nějaký rytmus. Úkolem žáků je si tento rytmus vzájemně co nejrychleji, a hlavně co nejpresněji předat. Ve třídě ale musí panovat naprosté ticho. Tým, který toto pravidlo poruší, je v daném kole diskvalifikován.

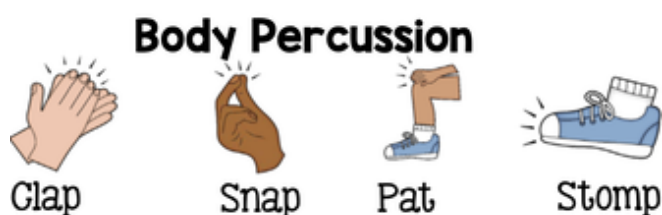
Ve chvíli, kdy se rytmus dozví první žák v zástupu, pokusí se ho pomocí not zaznamenat do notové osnovy (lze hrát i variantu, ve které žák místo zápisu do not rytmus jen vytleská).

Pokud má první tým zápis správně, získává bod. Pokud ne, stále má šanci na získání bodu tým druhý. Hru lze hrát na libovolný počet kol.

Varianta: Žáky můžeme v početnějších třídách rozdělit na tři, nebo čtyři skupinky.

Body percussion (hra na tělo)

Pro rozvoj hudebních dovedností a kompetencí žáků je velice efektivní zařadit do výuky hru na tělo. Lze ji praktikovat s hudebním doprovodem, nebo bez něj, a to na různých stupních obtížnosti. Lze ji také zkombinovat s hrou na boomwhackers. Představitivost se v tomto směru meze nekladou.

Obrázek č. 82

	1	2	3	4
A				
B				
C				
D				

Copyright 2014 Tracy King. All rights reserved.

Obrázek č. 83

Zde jsou některá natočená zpracování skladeb ve stylu body percussion na YouTube:

- Tanec švestkové víly, Louskáček - P. I. Tchaikovskij (kanál: Richard Filz)
- Zima, Čtvero ročních období - A. Vivaldi (kanál: Richard Filz)
- Pizzicato Polka – J&J Strauss (kanál: Musique Port Lympi)

Závěr

Cílem této práce bylo představit různé možnosti a způsoby implementace boomwhackers do výuky hudební výchovy na 1. a 2. stupni ZŠ a sestavit stručný soubor metodických materiálů pro práci s boomwhackers a dalšími nástroji Orffova instrumenáře.

První kapitola seznamuje čtenáře s boomwhackers jako hudebními nástroji, s dostupnými sadami boomwhackerů a jejich možnostmi uplatnění, a zároveň s příslušenstvím, které může pedagogům při používání boomwhackers dobře posloužit. Tato kapitola také objasňuje pojem barevné kódování a seznamuje s dalšími hudebními nástroji, které využívají stejného, nebo podobného barevného kódování jako právě boomwhackers.

Druhá kapitola představuje boomwhackers jako součást výuky hudební výchovy na ZŠ. Vysvětluje pojem klíčové kompetence a poukazuje na konkrétní sociální kompetence, které jsou v různých aktivitách s boomwhackery rozvíjeny. Nabízí různé způsoby nácviku písní a popisuje různé druhy notace, které je při hře na boomwhackery možné využít. Stručně představuje Orff Schulwerk a boomwhackers jako součást Orffova instrumentáře. V neposlední řadě charakterizuje uplatnění boomwhackerů v jednotlivých složkách hudební výchovy (vokální, poslechová, instrumentální, hudebně – pohybová). Nakonec také předkládá některé základní metodické poznámky pro práci s boomwhackers.

Třetí kapitola obsahuje konkrétní návrhy na aktivity a hry, notové materiály a detailní návody k realizaci rozmanitých činností s boomwhackery. Tyto materiály se dají použít přímo jako příprava na hodiny hudební výchovy.

Tato práce je autorkou vnímána jako věcný soupis zkušeností nabytých během jejího dosavadního pedagogického působení a také jako jakýsi osobní výběrový katalog vhodných metodických a výukových materiálů a partitur určených pro práci s boomwhackery na ZŠ.

Seznam použitých informačních zdrojů

Publikace

TAYLOR, Daniela. Metodika hry na ozvučné trubice boomwhackery. Brno: MSD, 2019. ISBN: 978-80-7392-299-3.

JIŘIČKOVÁ, Jiřina. Boomwhackers jako prostředek rozvoje sociálních kompetencí dětí mladšího školního věku. In: ADAMOVIČ, Silvia (ed.). Zborník príspevkov z projektu O hudbe chcem vedieť viac! Online. Bratislava: Vysoká škola múzických umení. Hudebná a tanečná fakulta, 2023. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/378108389_Boomwhackers_jako_prostredok_socialnich_kompetenci_deti_mladsiho_skolneho_veku [cit. 2024-11-26].

Noty pro boomwhackers. Frontman. ISBN: 978-80-905786-3-0.

CIMLOVÁ, Štěpánka. Barevné klávesy: Škola hry na klavír. Praha: EDIKA, 2022.

CIMLOVÁ, Štěpánka. Barevné klávesy: Zpěvník pro mírně pokročilé. Praha: EDIKA, 2023.

CIMLOVÁ, Štěpánka. Barevné klávesy: Klavírní cvičení pro začátečníky. Praha: EDIKA, 2023.

Odborné články

HUČÍNOVÁ, Lucie. Klíčové kompetence v RVP ZV. In: Národní pedagogický institut. Online. 2005. [cit. 2024-11-26]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/z/335/klicove-kompetence-v-rvp-zv.html>

Závěrečné práce

BOROWSKÁ, Lenka. Využití boomwhackers ve výuce hudební výchovy na základních školách. Online. Diplomová práce. Brno: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, 2020.

BOŠTIKOVÁ, Eliška. Využití hry na boomwhackery se zaměřením na rozvoj hudebních dovedností dětí předškolního věku. Online. Bakalářská práce. Brno: Masarykova Univerzita, Pedagogická fakulta, 2021.

EICHLEROVÁ, Irena. Náměty ke kreativním činnostem ve výuce hudební výchovy na 1. stupni základní školy. Diplomová práce. Brno: Masarykova Univerzita, Pedagogická fakulta, 2017.

NOSKOVÁ, Terezie. Využití hudební pohádky v hudebním vývoji předškolního dítěte. Online. Bakalářská práce. Praha: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2021.

Internetové zdroje

Craig Ramsell. Online. In: MusicBrainz. [vid. 2024-06-20]. Dostupné z: <https://musicbrainz.org/artist>

Craig Ramsell. Online. In: Sedona Monthly. [vid. 2024-06-20]. Dostupné z: <https://sedonamonthly.com/2020/craig-ramsell>

About boomwhackers. Online. In: Boomwhackers® Musical Tubes. [vid. 2024-06-20]. Dostupné z: <https://boomwhackers.com/pages/about-boomwhackers>

Orff Schulwerk. Online In: Wikipedie. Stránka byla naposledy editována 27.9.2024 ve 13:29. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Orff_Schulwerk [cit. 2024-11-27].

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Online. Praha: MŠMT, 2023. Dostupné z: https://www.edu.cz/wp-content/uploads/2023/07/RVP_ZV_2023_cista_verze.pdf [cit. 2024-11-30].

Kytary.cz. Online. Dostupné z: <https://kytary.cz/bici/perkuse/>

Bobotubes. Online. Dostupné z: <http://bobotubes.cz>

Rompa. Online. Dostupné z: <https://www.rompa.cz>

Hudební dům. Online. Dostupné z: <https://www.hudebnidum.cz>

Steve weiss music. Online. Dostupné z: <https://www.steveweissmusic.com>

Edu 21. Online. Dostupné z: <https://www.edu-21.com>

Printables. Online. Dostupné z: <https://www.printables.com>

Teaching. Online. Dostupné z: <https://www.teaching.co.nz>

Hudební svět. Online. Dostupné z: <https://www.hudebnisvet.cz>

Bicí a perkuse. Online. Dostupné z: <https://www.biciaperkus.cz>

Music motion. Online. Dostupné z: <https://www.musicmotion.com>

Music with Mrs. Hatch. Online. Dostupné z: <https://www.musicwithmrshatch.com>

Teachers pay teachers. Online. Dostupné z: <https://www.teacherspayteachers.com>

Rhythm Band. Online. Dostupné z: <https://www.rhythmband.com>

Musitec. Online. Dostupné z: <https://www.musitec.net>

Mega knihy. Online. Dostupné z: <https://www.megaknihy.cz>

Muziker. Online. Dostupné z: <https://www.muziker.cz>

Kmusik. Online. Dostupné z: <https://www.kmusic.cz>

Thomann. Online. Dostupné z: <https://www.thomann.de>

Léčivé nástroje. Online. Dostupné z: <https://www.lecive-nastroje.cz>

Za katedrou. Online. Dostupné z: <https://www.zakatedrou.cz>

Tots with tempo. Online. Dostupné z: <https://www.totswithtempo.com>

Preschool prodigies. Online. Dostupné z: <https://www.preschoolprodigies.com>

Believer – Imagine Dragons. In: YouTube. Online. Dostupné z:
https://www.youtube.com/watch?v=cfpaRTkK0Ls&ab_channel=Swick%27sClassroom

Rolling in the deep – Adele. In: YouTube. Online. Dostupné z:
https://www.youtube.com/watch?v=nVPDOvaVH1Q&ab_channel=musication

Shape of you – Ed Sheeran. In: YouTube. Online. Dostupné z:
https://www.youtube.com/watch?v=1J6V5UpVcLA&ab_channel=musication

Viva la vida – Coldplay. In: YouTube. Online. Dostupné z:
https://www.youtube.com/watch?v=zbHI3_69N0w&ab_channel=Swick%27sClassroom

Růžový panter, znělka z filmu – H. Mancini. In: YouTube. Online. Dostupné z:
https://www.youtube.com/watch?v=cTnedavoHyk&ab_channel=musication

Dance of the Sugar Plum Fairy, Nutcracker – P.I. Tchaikovskij. In: YouTube. Online.
Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=4aM17sm3Stg&ab_channel=musication

Body percussion. Online. Dostupné z: <https://www.mrskingrocks.blogspot.com>

Seznam příloh

Obrázky

Obrázek č. 1 – barevné kódování (zdroj: TAYLOR, Daniela. Metodika hry na ozvučné trubice boomwhackery.)

Obrázek č. 2 - diatonická sada (zdroj: www.rompa.cz)

Obrázek č. 3 - chromatická sada (zdroj: www.kytary.cz)

Obrázek č. 4 - pentatonická sada (zdroj: www.hudebnidum.cz)

Obrázek č. 5 - basová sada diatonická (zdroj: www.boomwhackers.com)

Obrázek č. 6 - basová sada chromatická (zdroj: www.thomann.de)

Obrázek č. 7 - sopránová sada (zdroj: www.boomwhackers.com)

Obrázek č. 8 - kompletní sada (zdroj: www.steveweissmusic.com)

Obrázek č. 9 - kompletní sada (zdroj: www.edu-21.com)

Obrázek č. 10 - paličky (zdroj: www.kytary.cz)

Obrázek č. 11 - oktávátory (zdroj: www.kytary.cz)

Obrázek č. 12 - držák na boomwhackers (zdroj: www.printables.com)

Obrázek č. 13 - držák na boomwhackers (zdroj: www.printables.com)

Obrázek č. 14 - stojan na boomwhackers (zdroj: www.teaching.co.nz)

Obrázek č. 15 - taška (zdroj: www.rhythmband.com)

Obrázek č. 16 - taška (zdroj: www.hudebnisvet.cz)

Obrázek č. 17 - taška (zdroj: www.rhythmband.com)

Obrázek č. 18 - taška (zdroj: www.rhythmband.com)

Obrázek č. 19 - obal (zdroj: www.biciaperkuse.cz)

Obrázek č. 20 - akordické kartičky (zdroj: www.boomwhackers.com)

Obrázek č. 21 - nálepky (zdroj: www.musicmotion.com)

Obrázek č. 22 - nálepky (zdroj: www.thomann.de)

Obrázek č. 23 - kompoziční tabulka (zdroj: www.musicwithmrshatch.com)

Obrázek č. 24 - kompoziční tabulka (zdroj: www.teacherspayteachers.com)

Obrázek č. 25 - zpěvník *Noty pro Boomwhackers* (zdroj: www.kytary.cz)

Obrázek č. 26 - *Barevné klávesy: Zpěvník pro mírně pokročilé* (zdroj: www.megaknihy.cz)

Obrázek č. 27 - *Barevné klávesy: Klavírní cvičení pro začátečníky* (zdroj: www.megaknihy.cz)

Obrázek č. 28 - *Barevné klávesy: Škola hry na klavír* (zdroj: www.megaknihy.cz)

Obrázek č. 29 - Ukázka z alba *Barevné klávesy: Škola hry na klavír* (zdroj: www.megaknihy.cz)

Obrázek č. 30 - Ukázka z alba *Barevné klávesy: Škola hry na klavír* (zdroj: www.megaknihy.cz)

Obrázek č. 31 - Ukázka z alba *Barevné klávesy: Škola hry na klavír* (zdroj: www.megaknihy.cz)

Obrázek č. 32 - deskbells (zdroj: www.rhythmband.com)

Obrázek č. 33 - handbells (zdroj: www.kytary.cz)

Obrázek č. 34 - handbells (zdroj: www.thomann.de)

Obrázek č. 35 - chime bars (zdroj: www.kytary.cz)

Obrázek č. 36 - chime bars (zdroj: www.kytary.cz)

Obrázek č. 37 - soundbellows (zdroj: www.musitec.net)

Obrázek č. 38 resonator bells (zdroj: www.thomann.de)

Obrázek č. 39 - bobotubes (zdroj: www.muziker.cz)

Obrázek č. 40 - zvonkohra (zdroj: www.kmusic.cz)

Obrázek č. 41 - zvonkohra (zdroj: www.thomann.de)

Obrázek č. 42 - xylofon (zdroj: www.lecive-nastroje.cz)

Obrázek č. 43 - barevná notace: Prší, prší (zdroj: www.zakatedrou.cz)

Obrázek č. 44 - barevná notace: Skákal pes (zdroj: www.zakatedrou.cz)

Obrázek č. 45 - barevná notace: Rybička maličká (zdroj: www.zakatedrou.cz)

Obrázek č. 46 - Vltava, barevně (zdroj: BOROWSKÁ, Lenka. Využití boomwhackers ve výuce hudební výchovy na základních školách.)

Obrázek č. 47 - Vltava, černobíle (zdroj: BOROWSKÁ, Lenka. Využití boomwhackers ve výuce hudební výchovy na základních školách.)

Obrázek č. 48 - barevná notace: Vyletěla holubička (zdroj: Noty pro Boomwhackers)

Obrázek č. 49 - barevná notace: Ach synku, synku (zpracování a foto: Nikol Štefanová)

Obrázek č. 50 - barevná notace: Travička zelená (zpracování a foto: Nikol Štefanová)

Obrázek č. 51 - barevná notace: Cib, cib, cibulenka (zpracování a foto: Nikol Štefanová)

Obrázek č. 52 - barevná notace: Šel tudy, měl dudy (zpracování a foto: Nikol Štefanová)

Obrázek č. 53 - barevná notace: Šla nanyňka do zelí (zpracování a foto: Nikol Štefanová)

Obrázek č. 54 - barevná notace: Kočka leze dírou (zdroj: Noty pro Boomwhackers)

Obrázek č. 55 - barevná notace: Běží liška k Táboru (zdroj: Noty pro Boomwhackers)

Obrázek č. 56 - barevná notace: Ovčáci, čtveráci (zdroj: Noty pro Boomwhackers)

Obrázek č. 57 - barevná notace: Halí, belí (zdroj: Noty pro Boomwhackers)

Obrázek č. 48 - barevná notace: Vyletěla holubička (zdroj: Noty pro Boomwhackers)

Obrázek č. 58 - barevná notace: Jede, jede poštovský panáček (zdroj: Noty pro Boomwhackers)

Obrázek č. 59 - barevná notace: Tři citrónky

Obrázek č. 60 - barevná notace: Strýček Donald farmu měl

Obrázek č. 61 - barevná notace: Já do lesa nepojedu

Obrázek č. 62 - Abraka dabraka (zpracování a foto: Nikol Štefanová)

Obrázek č. 63 - Nestůjte mládenci pod okny (zpracování a foto: Nikol Štefanová)

Obrázek č. 64 - Óda na radost (zdroj: BOROWSKÁ, Lenka. Využití boomwhackers ve výuce hudební výchovy na základních školách.)

Obrázek č. 65 - Óda na radost (zdroj: BOROWSKÁ, Lenka. Využití boomwhackers ve výuce hudební výchovy na základních školách.)

Obrázek č. 66 - Óda na radost (zdroj: BOROWSKÁ, Lenka. Využití boomwhackers ve výuce hudební výchovy na základních školách.)

Obrázek č. 60 - Abraka dabraka (zpracování a foto: Nikol Štefanová)

Obrázek č. 61 - Nestůjíte mládenci pod okny (zpracování a foto: Nikol Štefanová)

Obrázek č. 62 - Vltava, barevně (zdroj: BOROWSKÁ, Lenka. Využití boomwhackers ve výuce hudební výchovy na základních školách.)

Obrázek č. 67 - My favorite things (zdroj: www.totswithtempo.com)

Obrázek č. 68 - My favorite things (zdroj: www.totswithtempo.com)

Obrázek č. 69 - My favorite things (zdroj: www.totswithtempo.com)

Obrázek č. 70 - My favorite things (zdroj: www.totswithtempo.com)

Obrázek č. 71 - Star wars (zdroj: www.preschoolprodigies.com)

Obrázek č. 72 - Star wars (zdroj: www.preschoolprodigies.com)

Obrázek č. 73 - Star wars (zdroj: www.preschoolprodigies.com)

Obrázek č. 74 - Ryba rybě (zpracování a foto: Nikol Štefanová)

Obrázek č. 75 - Believer (zpracování a foto: Nikol Štefanová)

Obrázek č. 76 - Youtube play along (zdroj: www.youtube.com)

Obrázek č. 77 - Youtube play along (zdroj: www.youtube.com)

Obrázek č. 78 - Youtube play along (zdroj: www.youtube.com)

Obrázek č. 79 - Youtube play along (zdroj: www.youtube.com)

Obrázek č. 80 - Youtube play along (zdroj: www.youtube.com)

Obrázek č. 81 - Youtube play along (zdroj: www.youtube.com)

Obrázek č. 82 – Body percussion / Hra na tělo (zdroj: www.mrskingrocks.blogspot.com)

Obrázek č. 83 – Body percussion / Hra na tělo (zdroj: www.mrskingrocks.blogspot.com)